

2023 (2)

BULGARIAN ANTI-FASCIST BULLETIN

BOLETÍN ANTIFASCISTA BÚLGARO

BULLETIN ANTI-FASCISTE BULGARE

БЪЛГАРСКИ АНТИФАШИСТСКИ БЮЛЕТИН

To print:

ENGLISH [p. 2-11] **ESPAÑOL** [p. 12-20] **FRANÇAIS** [p. 21-30] **БЪЛГАРСКИ** [31-39 стр.]

Link to complete

PDF:

Introduction

This is the second issue of the Bulgarian Antifascist Bulletin, a publication that aims to support the struggle against fascism rising in Bulgaria and around the world. The bulletin was initiated by an informal group of Bulgarian immigrants who take part in anti-authoritarian left collectives in Bulgaria and abroad. We collect and translate, into several languages, short materials with stories and analysis of events in Bulgaria written by individual activists, as well as by collectives, and in this way, we attempt to contribute to the building of transnational solidarity.

In number two of the bulletin, we cover events and materials from the period July, August, and September of 2023. This summer in Bulgaria was marked by mass feminist mobilizations all around the country, provoked by a horrific case of gender-based violence. Eighteen-year-old Deborah was brutally beaten, maimed with an Exacto knife multiple times, and her hair cut off by her boyfriend who got released, after spending only 72 hours in detention, with his crime being classified as having caused "light bodily harm". This provoked an unseen wave of protests in 45 towns around the country, which brought about legal changes, unfortunately dictated by conservative forces which excluded, once again, non-heterosexual people from legal protection in situations of domestic violence.

In this issue, you will also see materials about the rise of antisemitism in Bulgarian society and what its root causes are; about street graffiti with hate speech, swastikas and Nazi symbols in the center of Sofia; about the extremely racist treatment of a Roma family at a swimming pool; but also about how a Roma activist received a just court decision regarding the racist speech of VMRO, an ultra-right political party formerly in power. You will also find a summary of the report of an Italian collective that sheds light on the horrible fate of refugees from the Middle East along the so-called Balkan Route, the inhumane treatment by police and Frontex that they endure, and the multiple deaths among migrants in the last few years. Further, we have included the commentary of a journalist who was present at the failed public hearing on the monument for perished children during the September Uprising (1923) and the Antifascist resistance (1941-44), as well as a tribute to one of the monument's initiators, the antifascist Angel Wagenstein (Jackie) who passed away at the age of 100 this summer.

We would like to say again that we do not intend to become representatives or speakers of the Bulgarian activist community. As immigrants, we are neither in position to be such, nor we see it appropriate to speak on behalf of people who have a range of political ideas. What we want to do here, is to preserve the differences with respect, to give them space and to contribute to the delineation of joint front lines and urgent problems in the antifascist struggle in

Bulgaria. Alone, we are not able to tackle these tasks, but we are here - as participants in conversations, translators, and comrades who take part in the joint, we believe, struggle that takes different shapes. *¡No Pasarán!*

First issue of the Bulgarian Antifascist Bulletin (June & July 23) [here](#)

Violence, Nazism, Patriarchy? - Not in our world!

March and protest demonstrations in front of the centers of violence - iZrazhdane, BSP, ROD, BNS, BPC

An activist appeal for participation -- August 8, 2023

Do you remember who was against the law for domestic violence? Do you remember who didn't want even a word to be spoken about other forms of violence? Do you remember who was fighting against "genders" and propagated violence? Do you remember who is pitting people against each other and who thinks that they can order people around and beat them up?

Did you see the expression of "traditional values" and "patriotism" which tried to impose domination of some people over others with typical patriarchal and conservative aggression? To dictate who can do what and whose place is where. The Stara Zagora attacker is also a "patriot" and a "protector of traditional values", his thoughts and actions are the sick product of years-long deadly propaganda and hatred. Together with the judge, who let him go, they support Putler. For them peace means when aggressors are left in peace to execute violence. Is this what we want? People who think they're something more than others? People who decide that others are inferior to them?

Nazism is not an opinion, it is a crime. Together against all forms of hatred and violence!

The girl from Stara Zagora. Odeon. Varna. Goethe. The pride. LGBTQIA people. "The genders". Jews. Roma people at swimming pools. Refugees. Trans people. Mecho the dog and millions of other animals. Women. Hundreds of signs and expressions of hatred on the streets, in parliament and elsewhere.

Who else needs to be assaulted for us to start acting? If we don't actively defend ourselves together and not stop fascism early on, fascism breaks us, one by one. The girl from Stara Zagora - chopped up, shaven, beaten up by a "patriot", supported by his little bandits who threaten violence.

Solomon Passi - brutally unacceptable antisemitic image in iZrazhdane's online group.

Yavor Bozhankov - brutal silencing through force.

LGBTQIA community - blocked screenings, people attacked after attending the [Sofia] pride, name-calling, assaults, threats, attempts to delegitimize, ascription of monstrous acts and hatred. Holding a referendum instigating more hatred towards them.

Refugees - suffering from brutal racism and hatred based on their origin. Assaults, rights' violations, shootings at the border, robberies by police officers. Beatings and lack of empathy. Roma people - not allowed in swimming pools because of racism, attacked by various groups, which are funded by Putin.

Trans people - brutally restricted by the Supreme court, so that they can't travel abroad in peace and have problems doing almost anything that requires an ID - work, rent accommodation, go for a walk.

Social centres, organisations - attacks, name-calling, attempts at destruction.

Women - dozens of them killed, raped, harassed, insulted, misused, cut with paper knives...

Let's tell each other our personal stories at the protest. Please write to us if you have a speech or something you want to share.

Let's stop the various fascist, fascizoid, stalinist, nazi and all kinds of totalitarian and authoritarian organisations! Let's insist on the stopping of those who spread hatred - such as iZrazhdane, BSP, BNU, ROD, BOC stop. Let's stop the genocide!

This Saturday 05.08, 18h in front of the Palace of Justice in Sofia.

In defence of freedom, solidarity, respect, human rights, for an end to all misanthropy. For WOMEN, LIFE, FREEDOM.

Bring your feminist literature, LGBTQIA flags and everything that makes you feel free and equal. We will read, sing, dance and recite.

Statement by Feminist Mobilisations on the adopted changes in the Law for the Protection against Domestic Violence and the Penal Code

Yesterday during a Parliamentary plenary session the government passed changes in the Law for the Protection against Domestic Violence as well as in the Penal Code.

Despite the fact that we insisted from the morning onwards on a constructive and purposeful dialogue, such a dialogue did not take place during the six hours of MPs' deliberations. Despite that, the

change in the Law for the Protection against Domestic Violence was passed by adopting a definition of "intimate relationship", follows: "A sum of voluntary, enduring, personal, intimate, sexual relations between two physical persons of the male and female gender, regardless of whether they share a household, and whose formation, content and termination are not legally regulated by another law. An "enduring" relationship is here intended to mean one whose duration is at least 60 days."

We, from the collective of Feminist Mobilisations, find that:

- The accepted definition does expand the range of persons who can seek protection, as was the basis of one of our demands.
- This definition excludes LGBTI+ people from seeking protection under this law.
- The 60 days time limit in no way satisfies our demands to facilitate the immediate protection of people in a violent relationship.

Our collective considers only the first point to constitute a very small step towards something meaningful and towards protection of people who are subjected to violence right now, and who are mostly women.

We will continue to hold MPs and executive organs accountable for the application of the newly accepted changes and additions to the Law for the Protection Against Domestic Violence, including:

-The announcement of the opening up of crisis shelters in every regional city in Bulgaria.

- Convening a National Council for the Prevention and Protection against domestic violence at the Ministry of Councils, as published in the already passed changes in the Law for the Protection against Domestic Violence (published in the State Gazette on 01.08.2023), to start work within the next weeks.

We will continue to insist that:

- The Law for the Protection against Domestic Violence be applied to every Bulgarian citizen, regardless of their race, ethnicity, age, disability, religion, nationality [sic!], sexual orientation, economic status and other dimensions.
- The introduction of definitions for femicide, gender-based violence and gender-based hate crimes in the Penal Code. Bulgarian criminal law to this day does not accept the existence of systemic sexism or the fact that gender can be a motive for discrimination, which could become a ground for higher sentencing or more effective measures for protection and bail conditions in the pre-trial proceedings;
- A legal framework is created to address the psychological, economic and all other forms of violence against women, beyond physical violence, which is the only type of gender-based violence so far recognised by Bulgarian criminal law;
- The state should take a clear position for the protection of the bodily autonomy of children and young people. The lack of sexual education is one of the main reasons why violence is not recognised as such – both by people who have suffered it, as well as by people around them. We insist on the introduction of compulsory sexual education classes in school curricula, which should be done in accordance with the needs, age, sexual orientation and gender identity of all children, as this will act as a preventative measure against sexual harassment.

Last but not least, towards the end of the day yesterday we added a new demand:

- Vezhdi Rashidov's resignation as MP.

His unacceptable words spoken during a break in the session proves that the problem with violence and specifically gender-based violence and misogyny is a structural one. People who make such statements should not be entitled to performing any representative duties and holding privileges at the highest parliamentary level.

In sum: it is about time that the people who rule should start thinking about including all Bulgarian citizens, instead of creating laws that are based upon discrimination and exclusion. We want to tell all women, who are suffering from violence in this moment to not lose

hope and to seek support and protection as soon as they see signs of violence – without counting the days.

Feminist Mobilisations is a feminist collective that struggles for social, economic and political gender equality.
<https://www.femmobi.com/>

Presentation of the first report on Bulgaria[1]: "Torchlight. Shedding light on the violent opacity of the European border regime"

Starting on June 25th 2023, the Collettivo Rotte Balcaniche worked in the south-eastern region of Bulgaria, near the Turkish border, particularly between the towns of Harmanli and Svilengrad.

The Collettivo is an informal group of activists whose triple objective is to actively support people in transit along the Balkan routes, to collect testimonies and to produce documentation on police violence at Europe's borders, and to mobilise civil society on migration issues.

Rigorous in the presentation of facts, our report is written in solidarity with the migrants. After a two-month stay on Bulgarian territory, the aim is to 'shed light on' and denounce the racist violence of the authorities who daily violate the fundamental rights of people on the move. At the background of disinformation that

characterises the Bulgarian context, and of opacity and connivance that cover the actions of both the Bulgarian and European authorities, this writing wants to raise a voice of truth against the lies of the institutions that try to stifle even the 'unusual and annoying presence' of the Collettivo.

The reported information is the result of constant collective research work, and the testimonies collected come directly from the stories of the people encountered and are reported with respect for their consent and safety. Even though this report focuses on the Bulgarian situation, the Collettivo Rotte Balcaniche emphasises how the practices observed here fit coherently and continuously into the European design 'on migration and asylum'. The Bulgarian-Turkish border represents at this moment the land gate of Europe, the hottest and most violent land border of the Balkan route.

The need to look deeper into the Bulgarian context stems, on the one hand, from the increase in transits observed in 2022, and on the other hand, from the brutal police violence against people in transit, which has already been reported by Human Rights Watch and Lighthouse Reports. Recent statistics released by the General Directorate of Border Police indicate a further intensification of the flows in the summer months of 2023, with a 73% increase in prevented illegal attempts to cross the Turkish-Bulgarian border in June and July, compared to the same months in 2022 (46,940 persons in 2023 and 27,083 in 2022). From 1 January to 7 August 2023, there were, again according to the Border Police, 108,954 illegal crossing attempts stopped, compared to 67,846 in the corresponding period of 2022. Evidently, the increase in crossings and the increase in push-backs go hand in hand: the authorities themselves claim this illegal practice in the media and statistically.

In the two detention centres in the country people are systematically detained a priori after entering the country irregularly. 98% of asylum seekers in Bulgaria are initially detained for a period of 15 to 20 days before being able to apply for asylum[2], a period that can last up to 18 months if the person is deemed 'repatriable'. The possibility to apply for asylum is subject to constant blackmail and obstruction, including by UNHCR officials, and the accelerated procedures[3] lead to mass denials on the basis of nationality. Moreover, the Iranian and Kurd dissidents fleeing Iranian and Turkish dictatorships face the real risk of deportation, which can mean execution or life imprisonment.

The third and fourth sections address the issue of police violence at the Bulgarian-Turkish and Serbian-Bulgarian borders. At the two borders, the behaviour of the Bulgarian Border Police follows very similar patterns, although in the former case it almost always leads to refoulement to Turkish territory, while in the latter it leads to detention or return to open camps. The areas where this violence is perpetrated on a daily basis are around the Kalotina border crossing in the north and in the large southern border region between Lesovo

and Malko Tarnovo. In both contexts, the violence is never episodic but systematic. The method of action of the Bulgarian Border Police involves forcing people to undress and beating them with baseball bats, lasting sometimes for hours. Trained dogs are used to bite the migrants, firearms are used to intimidate and are sometimes directly pointed at people. Telephones are stolen or broken, as well as money, credit cards and good clothes.

Some accounts reported the involvement of Frontex agents in the operations - along with Border Police. The collective was able to verify the presence of Frontex in the Sredets Border Police station, the epicentre of capture and push-back operations, along with local police and military personnel who worked wearing typical extreme right-wing T-shirts, including one from Predappio, with the *fascio littorio* drawn on it.

Finally, the Collettivo concludes by returning to the motivations for the compiling of this report: "Here, at the extreme border of Europe, we are confronted with powerlessness, in the face of a system of oppression that involves everyone, from the small municipality of Harmanli to the European Commission, from the individual border policeman to the director of Frontex. In light of this, this present report - like our presence at the borders - is meant to be a seed. Indeed, we are driven by the awareness that only a large number of people and a diversity of practices could dismantle this powerlessness, and by using solidarity as our weapon and by recognising the radicality of the struggle for freedom of movement, we can open breaches in the barbed wires of fortress Europe."

[1] This is an abridged version of [this text](#). - Editors.

[2] <https://www.bghelsinki.org/en/reports/BHC-human-rights-in-bulgaria-in-2022-en>

[3] A practice encouraged by von der Leyen herself in her policy letter of 20 March 2023.

Collettivo Rotte Balcaniche was created to actively support migrants on the move across the globe and in particular those who are travelling along the Balkan route.

A comment by a citizen activist on social media (Facebook) on the issues of hate speech, swastikas and Nazi symbols in the Sofia city center

20.07.2023

What are we doing?? I see a car in front of one of the prettiest bars in the old Jewish neighbourhood: no licence plates, all thrashed and

covered with fascist messages. It is not even moved by Sofia Inspectorate when it cleans the street. Next to it, at the pretty bar, which has also been recently covered with terrible writings, there's a sticker reading "Born for Violence", and then the next one: "Alone against all"... A bit further down, on Tsar Simeon street, threatening signs start popping up. They show figures engaged in acts of violence and the words: "Attention: The neighbourhood is full of football hooligans". After that, on the beautiful buildings one sees on a mass scale not only the "innocent" "SW 99" but also the familiar fascist eagle, a symbol of the Third Reich, and further down [the street] writings like "We hate gypsies" also begin to be seen. I've never witnessed so many and ever so frightening, signs inciting violence, which now cross the threshold of "Sofia-Zapad[1]"'s headquarters. Last year, after the football game between "Levski" and "CSKA"[2] (which luckily ended with the former one winning) that coincided with the second day of KvARTal Festival, these people were throwing not simply firecrackers but real bombs. While I, with the calmest of voices, but innerly swelling with adrenaline, was trying to move away the people who were celebrating and who were showing off their new tattoos with swastikas and portraits of Hitler, openly declaring they're not fans but real fascists, some of them were already trying to topple over the police car that had just arrived. The single police officer looked at me and told me he was going to wait for me on a nearby street and, if necessary, seek emergency help. Emergency help!!! For what?! Can't we just stop before it comes to this?! At the end of the day, my insistence and immovable calm on the outside forced the "fans" to leave risking "to not seek out the organiser".

I've never witnessed such a blatant and well-developed fascism in action in a European country - it's not simply blossoming, but flourishing and killing everything we have built so far. I have never seen so many shocking "freely written" messages that instigate violence and are written in a language of hate, carrying real threats, and written on the walls of beautiful old houses across all of the city center. I will here also recall the recent writing of the word "Jude" on a beer shop on Shishman street; as well as the large 2019 European meeting of neo-Nazi and extremist organisations from all over Europe (!) - a meeting that was allowed to go forward only by our country but prohibited by everyone else. The flourishing of this actual fascism is continuously being ignored by the state, but it is growing and taking more and more forms, taking on new territories. Legally and without a sanction. Here, however, all lines have been crossed. Because it is now time for authorities to take responsibility and to act urgently, because things are out of control. And while the police are preoccupied with arresting people for having written anti-fascist slogans on the Soviet Army Monument, it is also time to think about its citizens and the real and obvious danger which is eating at the souls of many, as well as at the streets. In other countries such propaganda is forbidden, and so are organisations and parties which promote fascism, violence and hatred. Here, they are flourishing. What are we doing??

[1] Sofia-Zapad is a fan club of PCF Levski. - *Transl. note.*

[2] PCF Levski and PCF CSKA - the two biggest football teams with a long-standing rivalry. - *Transl. note.*

Bulgaria's High Tolerance to Antisemitism

The original article of Svetla Encheva was published in the "Toest" magazine: <https://www.toest.bg/bulgarskata-rezistentnost-kum-antisemizma/>. This is an abridged version which we publish with the permission of the author and the magazine.

Lately, more and more people in Bulgaria, and far from everybody of course, have started noticing that antisemitism is indeed present in the country. It was brought to our attention by a series of events, related in one way or another to the party Vazrazhdane - from the sign "Jude" (Jew) next to a six-point star at the window of a beer shop all the way to the campaign for demonization of Solomon Passi, founder of the Atlantic Club in Bulgaria and former Foreign Minister, who is Jewish.

A Telegram group of Vazrazhdane distributed a collage which shows people in Nazi uniforms pulling a man with the face of Passi and dressed in prison clothes. Although Vazrazhdane denied responsibility for the collage and threatened to sue everyone who claims the opposite, the Facebook pages of the party and of its chair Kostadin

Kostadinov published growingly aggressive posts against Solomon Passi and the comments under them were literally criminal.

Before Kostadinov it was Siderov In the beginning of the new millennium, before he founded the Ataka party, Volen Siderov published two books of openly antisemitic content: "The Boomerang of Evil" (2002) and the "The Power of Mammon" (2004). Apart from explaining the "evil" that the Jews are, he suggests that they made a deal with Hitler and denies the Holocaust. Because of the antisemitic statements of Siderov, a group filed a claim against him at Sofia Regional Court under the Law for Protection from Discrimination. The court divided the claim into eight separate cases and ruled that neither the founder of Ataka displayed discrimination, nor evidence existed that his words had impacted the Jews negatively. The upper court institution reached the same conclusion, and the Supreme Court did not even find enough grounds to look at the case. Two of the participants in the group claim, Gabriela Behar and Katrin Gutman, filed a case at the European Court for Human Rights in Strasbourg and won the case at the court of first instance.

Antisemitism in Bulgaria has never left We got here because for decades Bulgarian institutions and society have refused to recognize systemic acts of antisemitism. And when they finally get pointed out firmly, no adequate actions are taken against them. One of the last cases before the deeds inspired by Vazrazhdane was the participation of the publishing house Edelweiss in Sofia's Book Fair; they publish Nazi and antisemitic literature. After a protest letter by the Jewish organization Shalom, the Bulgarian Book Association [organizer of the Book Fair - *Bulletin editors*] washed their hands by filing a case with the Prosecutor's Office, and... Edelweiss remained at the Book Fair.

The case with the Book Fair is not new. In Bulgaria one can find explicitly Nazi and antisemitic literature also in the bookstores. Not to mention the souvenirs with Nazi themes (next to others with hammer and sickle, Putin, and Todor Zhivkov), which shock Western tourists except when they are neo-Nazis themselves. "Lukovmarsh" on the other hand, despite being forbidden in theory, still takes place in some form or another - if it's not a march, it's a vigil.

The repentance that never happened The high level of tolerance to antisemitism in Bulgaria (as well as to other forms of hatred) is related to the absence of adequate institutional reactions, among other things. The deeper root cause though, which could also explain the mentioned absence, is that the Bulgarian society has never acknowledged its own responsibility for the fate of the Jews in Bulgaria.

According to the official historic narrative, Bulgaria saved its Jewish people, while the guilt for the fate of the unsaved 11,343 Jews from the so-called newly-annexed Bulgarian territories is assigned to factors outside of Bulgaria's control. Studies such as "The Deportation of Jews from Vardar Macedonia, Aegean Thrace and Pirot" by

Rumen Avramov and Nadia Danova where the question of responsibility is raised beyond rhetorical exercises and is answered on the basis of documentary evidence, fail to receive the public attention that they deserve.

The dominance of such a historic narrative inevitably prevents society and the individual from developing sensitivity to responsibility. The regime of Hitler is to blame for our antisemitism before 1944. We never even noticed the antisemitic attitudes and political messages during the time of socialism (a serious topic in itself). And it is Siderov, or Kostadinov or someone else to blame for the post-totalitarian antisemitism. To the extent in which we allow antisemitism to exist (as well as any other form of hatred), it is our problem too. A personal problem. In Bulgaria we cannot fight effectively against it unless we acknowledge this.

Svetla Encheva is a sociologist, journalist, human rights activist, and a blogger.

SWIMMING POOL FOR WHITES: a recent episode from the usual Bulgarian tourism saga

Today, a young couple decides to cool down in one of the most renowned swimming pools with a beach in the vicinity of the capital city: Aquabankya. Together with family friends and their one-year old, they queue in front of the entrance. As soon as they arrive, a bouncer doubling as a ticket seller comes towards them to inform them that there are no free spots. He addresses them only, even though other people are queuing behind them.

They move to the side and wait to see with their own eyes how people who were queuing after them go in. Faced with this shameful and humiliating course of events, they try to seek response from the guard who's been bestowed with power. Not knowing what to say, he twists and turns, shrugs like a flower that's withered in the sun. Already on edge, he inadvertently slips: "that's what I am told to do from inside there". At this point, they attempt to talk to the manager. He's gone. The small group continues to wait on the side, in the heat, with the one-year old child. They no longer want to go in, but simply to receive some kind of plausible explanation. Against this backdrop, every now and then a giggling murmur in the vein of "we f*cked them over" can be heard.

At a certain moment the security guards realise that they could become famous - because this is a case of clear and direct racial discrimination. Suddenly a table becomes available out of the blue and perfect for them: four adults and a child. Before their very eyes, dozens of people continue to enter without being moved by what is happening at all, carrying a "what do I care" kind of mentality.

Of course, the group refuses the table and, crushed, goes home instead. The young man and woman are a nearly graduated engineer and a nurse who works in a large health institution. I clarify this here, because one usually hears that "the client has to be educated, cultured, clean...". Perhaps they should add something like "and the client shouldn't be black, a g*psy, or a refugee..."

Personally, I am furious. Yet again. Furious that I continue to believe that there's sense in staying here with my family, where close ones continue to be the target of mocking, brutal discrimination, humiliation and deprivation of dignity.

Dear friends, educated Roma people (on scholarships or not), do not hide when you see individuals or groups from our community being tortured by humiliating anti-gypsyism. Do something - whatever you can, from where you are at, regardless of where or what your job is. This concerns you too, no matter how integrated or hidden you may be within the majority. Do not disown your mother and father.

Ognyan Isaev works on topics such as citizen education, community work and professional debate. He is partially involved in processes of developing integration politics towards Roma people and occasionally analyses anti-Roma hate speech in Bulgarian media. He writes for Roma, Bulgarian and foreign-language publications. He has specialised in different European countries and in the USA in the areas of freedom of speech, human rights and minority issues.

The party VMRO-BND carries out discrimination, the Commission for Protection Against Discrimination has determined

07.07.2023

The Commission for Discrimination Defense imposed a fine of 1000 leva and the strict requirement to stop publications that create prejudice towards certain ethnic groups on political party VMRO-BND

The claim to the Commission was filed by Liliana Kovacheva via attorney Diana Dragieva from the Bulgarian Helsinki Committee. As a citizen of Roma descent Kovacheva felt discriminated by certain content on the official site of VMRO-BND. Under the heading of "The Gypsy Question", they had hundreds of publications that suggested criminal tendencies and behaviors inherent in all Roma people. The articles were full of hate speech and created the impression of deep antagonism between Bulgarian and Roma people. The publications presented manipulative theories about the existence of criminality based on ethnic background and about the state tolerating this kind of

criminality. The texts contained multiple instances of direct appeals for violence towards the Roma people.

Here are some of the titles and quotes which unmistakably illustrate the character of the site publications: "It Won't Happen without Weapons", "A Scientist Estimates - We Spend 4 Billion on Fertile Roma", "Roma Criminality Could Be Defeated Only with an Iron Fist", "These Animals Should be Exterminated!" The texts unequivocally claim that there is "unpunished gypsy criminality" and "gypsy terror", that the Roma "kill you like a dog", and "after that are arrested, interrogated and silently released", and so on. The content had been compiled over many years and the predominant part of the authors are former and current political actors from this party - Angel Djambaski, Iskren Vesselinov, Julian Angelov, Carlos Contrera, Boyan Chukov, Kostadin Kostadinov, as well as journalists, such as Kalina Androlova.

The Commission for Discrimination Defense points out that the presentation of ethnic background in a generalizing manner constitutes discrimination, forbidden by the law. The arguments of VMRO-BND about freedom of speech and expression have been rejected because the site publications violate human rights. The Commission clearly states that freedom of speech cannot be applied in this case because it constitutes hate speech and violates democratic principles.

You can read the full text of the decision [here](#)

The Bulgarian Helsinki Committee is the oldest and largest non-profit organization in Bulgaria for the protection of human rights: political, civic, cultural and social.

Hopefuls to kill children of communists rudely disrupt a public hearing on new monument

20.07.2023

A second public hearing was to be held on July 19th at the Anton Strashimirov community house (Vlaikova cinema) to discuss a committee's proposal for the building of a monument in the Borisova Garden to commemorate children who perished during the tragic conflicts in Bulgaria between 1923 and 1944. However, the hearing didn't happen due to an aggressive attack by opponents of the idea; they had received instructions by Traycho Traykov, mayor of Sofia's Sredetz district, via Facebook.

As the prospective site - an area behind the Bratska Mogila memorial in the Borisova Garden, falls within the territory of Sofia's Sredetz district, its mayor Traycho Traykov had organized two public hearings about the initiative. The first one was held on July 5th at the same venue, Vlaikova cinema, where the committee presented the project. The

discussion, which was conducted in a civil manner and remained focused on the proposal's substance, was attended mostly by supporters of this proposal.

On July 13th, a week before the second hearing scheduled for July 19th, the mayor Traycho Traykov published a post that addressed opponents of the idea for the monument of the perished children. He gave them instructions: first, to flood the district office with written statements of opposition and, second, to take an active part in the public hearing on July 19th, making sure to outnumber the project supporters.

The key events took place at the public hearing on July 19th at which Traykov himself did not show up. Instead, decisive looking, short-haired young men, mostly dressed in black were the first to arrive and take first-row seats. Some of them wore T-shirts with signs that read: "For General Lukov". Others sported a candid symbol - hammer and sickle in a red circle, crossed by a diagonal red line, which read: "Decommunization". Later on, it turned out that the group was equipped with a flag with the same symbol on a black background. They would wave it at the end of the event, as a culmination to their mockery which ruined the discussion. Particularly active among the group were well-known figures from BOEC[1], led by their leader Georgi Georgiev. Andrey Kovachev, Member of the EU Parliament from political party GERB, also stood out with his loud condemnation of communism.

Any attempt to speak by a supporter of the idea for a monument of the perished children was met with whistles, shouts, and the stomping of feet by the agents of mayor Traykov. They raised anti-communist slogans, threw insults, and formulated excuses for the murder of children during the time of the September Uprising (1923) and the antifascist resistance (1941-1944): these were the children of communists, therefore they deserved to die, and there was actually never fascism in Bulgaria... Particularly harsh were attacks against the idea to include murdered Jewish children amongst the children-victims, to whom the monument would be dedicated; admitting that the Bulgarian state (an ally of Nazi Germany and of fascist Italy until September of 1944) has anything to do with the Holocaust, was seen to constitute an act of national treason. Someone even spoke a threat to file a lawsuit for national treason.

Here is the account of Lyudmil Dimitrov, one of the participants in the attempt for public hearing at the Vlaikova cinema, and a supporter of the monument initiative: "The public hearing on the monument of children murdered between 1923-1944 was a disgrace for those who call themselves "democrats" and who oppose the monument. Traycho Traykov never showed up, he hid like a mouse. There wasn't even a simple microphone or any sound system. Every time a supporter of the monument tried to speak, the Traykov voters made noise, screamed, and giggled. Whenever the assassinated children were spoken about, Marta Georgieva, a city council member of the party "Democratic Bulgaria" would giggle intensely. In this environment, the majority of the group of supporters of the monument left the venue. I managed to speak sometime towards the end. I said that this monument could not divide us because it is impossible to find not even one person in a European democracy who would justify the murder of children. However, this turned out to be untrue. Someone stood up and said that everybody who assisted the communists had to be killed, even if they are children. When I pointed out to him that I was a communist and have three kids and asked him if I should bring them so that he could kill them, another person stood up and offered to do this job. These are the voters of Democratic Bulgaria and of Traycho Traykov."

The brutal suppression of the public hearing on the proposal for this monument prompted the initiators of the project to draft and send a protest letter, addressed to the mayor of Sofia Yordanka Fandukova, the chair of the Sofia Municipal Council Georgiev, the chief architect of Sofia Zdravko Zdravkov, and the mayor of the Sredetz district Traycho Traykov.

At the end the letter states: "We emphatically state that we do not accept the legitimacy of the so-called second public hearing on the monument of children-victims. We hope our position will be taken into consideration."

The Bulgarian Antifascist Union (BAU), represented by its chair Evgeni Belev, also came forward with a condemnation of the purposeful disruption of the public hearing about the monument. In response to

the shouts coming from the propaganda group at Vlaikova cinema to the effect that there have been neither murdered children, nor fascism, BAU published a list of children victims. The list was compiled as a result of extensive research and examination of facts carried out by the monument initiative committee, with over 80% of the names listed having been researched by journalist Velislava Dureva.

By Kadrinka Kadrinova

Abridged, link to the full text [here](#)

[1] BOEC is a right-wing organisation adopting anti-corruption and right of law language. - *Bulletin editors.*

Baricada is the place for those different opinions which will look for different roads. Here we shall publish critical analyses of the social model in which we are submerged. We shall look for the common roots of world processes. Without ignoring their manifestations in our reality at home, we shall strive to show that these problems are not just Bulgarian, but global and systemic.

Rest in power, antifascist and RMS-member Angel "Jackie" Wagenstein!

Angel Wagenstein, antifascist artist and humanist, died on June 29th at the age of 100.

In his memory, we are publishing the speech of Kadrinka Kadrinova at the farewell ceremony for Jackie held at the Synagogue in Sofia.

With great emotion and admiration I stand here today to give my deepest respect to the memory of the extraordinary artist, public figure, antifascist and humanist Angel Wagenstein, our beloved Jackie, the eternal "fiery REMS-ist"^[1] by his own definition, the eternal rebel against any dictate, injustice, insincerity, or hypocrisy.

... It so happened that I was the last among the representatives of my profession to record his vivid stories about his communist and antifascist youth, at the end of 2022. This was Jackie's favorite time to go back to and recount, a time filled with the purest of ideals, from where he would, of course, always make inevitable references to our challenging present-day realities. Other three journalists, present here, the publicist forces - Velislava Dureva, Veliana Hristova and Hristo Georgiev - were the people closest to Jackie in recent years. They have interviewed him and written about him multiple times, sharing with him common beliefs and ideas. Together with them, six years ago Jackie became the initiator of the proposal for the building of a memorial of the children who perished in the tragic conflicts in Bulgaria in the period between 1923 and 1944. I am

convinced that if he had not flown to eternity at the end of June, he would now direct the fire of his words to the newly emerged hopefuls to kill children of antifascists who days ago mocked the public hearing on the monument.

And Jackie would not hesitate to erupt against one more case with fascist and antisemitic flavor from the last few days - a proposal, which was eventually blocked due to the strong societal reaction as well as by BAU, to rename a street in Sofia, named after the hero of the antifascist resistance Violeta Yakova.^[2]

I want to remind these words of Jackie from his interview with Veliana Hristova: "I have fought and I am fighting against fascism. As we see, it is reappearing in Bulgaria, I don't know if everybody understands this. I also fight against capitalism. Because fascism is a very disgusting, but temporary building material for capitalism."

I will quote something else that Jackie said too. He shared it with me in one of our conversations at the end of 2022. At that time, he again came back into the topic which he had discussed many times and which was very painful for him: the fate of the marvelous film "Stars" from 1959, based on his screenplay and shot by his friend Konrad Wolf, "the first film on the planet about the Holocaust", as Jackie always emphasized. The film received the Special Jury Prize at the Cannes Film Festival. It won prizes at all festivals where it was shown. But

The great Angel Wagenstein told me with pain: "To this day, this ban is part of the grand cover up of the crimes of fascism. The deportation of the Macedonian and Aegean Sea Jews who were at the time within the borders of united Bulgaria ended with their annihilation. They were transported by trains of the Bulgarian State Railroad Authority, guarded by Bulgarian policemen all the way to Vienna. Treblinka is something terrifying. The Jews are stripped of their clothing at the train station - and sent directly to the gas chambers. For me, this is a shameful page in history. Bulgaria pretends to have nothing to do with it. All regimes, right and left, have covered up the guilt of Bulgarian fascism. Bulgarian! Not Spanish or Italian..."

Words by Angel Wagenstein. The man and the artist who left us with so much to experience and to process - in cinema, in literature, and in the challenge of how to be a worthy citizen.

Angel Wagenstein - Jackie is a Bulgarian director, screenplay writer, novelist and public figure, a participant in the antifascist resistance during World War II. He took active part in the activities of an antifascist armed group. Under the Law for the Protection of the State he was sent to a "Jewish labor camp" in Macedonia from where he managed to escape. He was arrested and sentenced to death under the

Law for the Protection of the State in 1944. As his execution was delayed, he was rescued by the change of power in the country.

[1] Member of the youth communist organization in Bulgaria from the first half of the 20th century. - Transl. note.

[2] Violeta Yakova was a communist and partisan of Sepharidic Jewish decent. She murdered fascist general Hristo Lukov in 1943. - Transl. note.

Full text published on Baricada's website [here](#)

Kadrinka Kadrinova is an international journalist. She has worked in the newspapers "Narodna Mladezh", "Dialogue", "24 chasa", "Sega", "Monitor", and has been a deputy editor in chief of the magazine "Tema", as well as a foreign news editor in the Bulgarian National Radio's "Horizont" broadcast. She has authored three books. She is the director of the Assossiation of the Spanish-speaking journalists in Bulgaria, a member of the Union of Bulgarian Journalists and the Union of Bulgarian Writers. She has won a series of national and international journalistic and literary awards.
<https://baricada.org/author/kadrinka/>

🔥 We would like to thank all collectives and authors who sent us contributions for this issue. If you'd like to be part of the second issue of the Bulletin, send us a contribution at: [bgafa\[@\]riseup.net](mailto:bgafa[@]riseup.net). Contributions can be anything from public statements or letters, to excerpts from already published texts, to brief commentaries, events announcements, calls for papers, images etc. Please adhere to a length of ca. 500 words/text. We would be grateful if you would like to join us in creating the next bulletin and can give us a hand with translations.🔥

Introducción

Este es el segundo número del Boletín Antifascista Búlgaro, una publicación que pretende apoyar la lucha contra el fascismo que está surgiendo en Bulgaria y en todo el mundo. El boletín fue iniciado por un grupo informal de inmigrantes búlgaros que participan en colectivos de la izquierda antiautoritaria en Bulgaria y en el extranjero. Recopilamos y traducimos, a varios idiomas, materiales breves con historias y análisis de los acontecimientos en Bulgaria escritos por activistas individuales, así como por colectivos, y de este modo intentamos contribuir a la construcción de la solidaridad transnacional.

En el número dos del boletín nos fijamos en los acontecimientos del periodo de julio, agosto y septiembre de 2023. El verano en Bulgaria estuvo marcado por movilizaciones feministas masivas en todo el país, provocadas por un brutal caso de violencia de género. Deborah, de 18 años, fue salvajemente golpeada, mutilada en múltiples partes con un cuchillo y acuchillada por su novio, que quedó en libertad tras sólo 72 horas bajo custodia por "lesiones corporales leves". Esto desató una oleada de protestas sin precedentes en 45 ciudades de todo el país, que también condujo a cambios legales, desgraciadamente dictados por las fuerzas conservadoras, que excluían una vez más a las personas no heterosexuales de la protección frente a la violencia doméstica.

En el boletín también verás historias sobre el creciente antisemitismo en la sociedad búlgara y de dónde viene; pintadas con discursos de odio, esvásticas y símbolos nazis en el centro de Sofía; el trato extremadamente racista a una familia romani en una piscina; pero también sobre cómo un activista romani consiguió una sentencia justa por el discurso racista del antiguo partido de extrema derecha en el poder, VMRO, un partido político de ultraderecha que estuvo en el poder. También encontrarás un resumen de un informe de un colectivo italiano que arroja luz sobre el terrible destino de los refugiados de Oriente Medio que cruzan la llamada ruta de los Balcanes, el trato inhumano que sufren a manos de la policía y de Frontex, y los numerosos casos de migrantes que han perdido la vida en los últimos años. Además, hemos incluido el comentario de un periodista que estuvo presente en la fallida audiencia pública sobre el monumento a los niños fallecidos durante el Levantamiento de Septiembre (1923) y la resistencia antifascista (1941-44), así como un homenaje a uno de los iniciadores del monumento, el antifascista Angel Wagenstein (Jackie), fallecido a los 100 años este verano.

Como recordatorio, no pretendemos convertirnos en representantes o portavoces de los activistas búlgaros; como inmigrantes no estamos en posición de serlo, ni creemos que sea correcto hablar en nombre de personas con ideas políticas diversas. Lo que queremos hacer aquí es preservar las diferencias con respeto, darles espacio y contribuir a delinejar líneas de frente comunes y problemas urgentes en la lucha

antifascista en Bulgaria. Solos, no somos capaces de abordar estas tareas, pero estamos aquí - como participantes en conversaciones, traductores y compañeros que toman parte en la lucha conjunta, creemos, expresada de muchas maneras. ¡No Pasarán!

Primer número del Boletín Antifascista Búlgaro (junio y julio)[aquí](#)

¿Violencia, nazismo, patriarcado? - No en nuestro mundo.

Solicitud activista de participación en la marcha y protesta contra la violencia patriarcal del 5.08.2023. ¿Recuerdas quién estaba en contra de la ley contra la violencia doméstica? ¿Recuerdas quién no quería que se dijera ni una palabra sobre otras formas de violencia? ¿Te acuerdas de quién luchaba contra los "géneros" y propagaba la violencia? ¿Recuerdas quién enfrentaba a las personas entre sí y quién cree que puede dar órdenes y golpear a los demás?

¿Viste la expresión de "valores tradicionales" y "patriotismo" que intentaba imponer la dominación de unos sobre otros con la típica agresividad patriarcal y conservadora? ¿Decir quién puede hacer qué y quién pertenece a dónde? El agresor de Stara Zagora también es un "patriota" y un "protector de los valores tradicionales", sus pensamientos y acciones son el producto enfermo de años de propaganda y odio mortíferos. Junto con el juez, que le dejó en libertad, apoyan a Putler. Para ellos la paz significa que se deje en paz a los agresores para que ejecuten la violencia. ¿Es esto lo que queremos? ¿Gente que se cree algo más que los demás? ¿Gente que decide que los demás son inferiores a ellos?

El nazismo no es una opinión, es un delito - Juntos contra todas las formas de odio y violencia. La chica de Stara Zagora. Odeón. FCC Varna. Goethe. Orgullo. Las personas LGBTQIA. Los "genderqueers". Los judíos. Los gitanos de las piscinas. Los refugiados. Las personas trans. El perro Winnie y millones de animales más. Mujeres. Cientos de carteles y muestras de odio en la calle, el parlamento y otros lugares.

¿A quién más estamos esperando que ataque para actuar? Si no nos defendemos juntos activamente y detenemos al fascismo pronto, el fascismo nos detendrá uno a uno. La chica en Stara Zagora - cortada, afeitada, golpeada por un "patriota" - un "patriota" apoyado por sus amigos que amenazan con violencia. Solomon Passy - una foto antisemita brutalmente inaceptable en el grupo online de Vazrazhdane. Yavor Bojankov - silenciamiento brutal por la fuerza.

La comunidad LGBTQIA - proyecciones interrumpidas, personas agredidas después del Orgullo, insultos, agresiones, amenazas, intentos de deslegitimación, atribución de actos monstruosos y odio. Celebración de un referéndum para que haya más odio hacia ellos. Refugiados -

sufren un racismo brutal y odio por su procedencia. Agresiones, violación de derechos, tiroteos en la frontera, atracos de la policía. Palizas y falta de compasión.

Gitanos - no permitidos por razones racistas en piscinas, atacados por varios sitios financiados por Putin. Personas trans: brutalmente restringidas por el Tribunal Supremo para que no puedan salir al extranjero con seguridad, tienen problemas para hacer casi cualquier cosa que requiera un documento de identidad: trabajar, alquilar alojamiento, salir. Centros sociales, organizaciones - ataques, insultos, intentos de ruina Mujeres - decenas asesinadas, violadas, acosadas, insultadas, maltratadas, cortadas con cuchillo.. En protesta, contemos nuestras historias personales. Envianos un correo electrónico si tienes un discurso, algo que quieras compartir.

Detengamos a las diversas organizaciones fascistas, fascizoides, estalinistas, nazis y todo tipo de totalitarismos y autoritarismos. Insistamos en que se detenga a los que difunden el odio, como Vazrazhdane, BSP, BNU, ROD, BOC stop. ¡Detengamos el genocidio!

Este sábado 05.08., 18h frente al Palacio de Justicia en Sofía. En defensa de la libertad, la solidaridad, el respeto, los derechos humanos para acabar con todo odio. POR LAS MUJERES, LA VIDA, LA LIBERTAD. Trae tu literatura feminista, banderas LGBTQIA y cualquier cosa que te haga sentir libre e igual. Leeremos, cantaremos, bailaremos y recitaremos.

Declaración de Feminist Mobilisations / Movilizaciones feministas sobre los cambios aprobados en la Ley de Protección contra la Violencia Doméstica y el Código Penal.

Ayer, en sesión plenaria, el gobierno adoptó reformas a la ley para proteger a las víctimas de violencia doméstica y modificaciones en el Código Penal. Contrariamente a nuestros llamamientos, la sesión de seis horas de la Asamblea Nacional no dio muestras de un diálogo constructivo y escrupuloso. A pesar de nuestros esfuerzos, se aprobó una reforma de la ley de protección de las víctimas de violencia doméstica para adoptar la definición de "relación íntima":

"Toda relación personal, íntima, sexual, duradera y consentida entre dos personas físicas de sexos opuestos [hombre y mujer], que comparten o no el mismo domicilio, y cuyo origen, contenido y fin no están sujetos a normas jurídicas reguladas por otra ley. Duraderas en este sentido son las relaciones cuya duración es de al menos 60 días".

Desde el colectivo de Feminist Mobilisations, consideramos que:

-La definición adoptada amplía el círculo de personas que pueden buscar protección, lo que constituye la base de una de nuestras reivindicaciones. -La definición adoptada excluye a las personas LGBTI+ de la protección de la ley. -El plazo de 60 días no satisface de ninguna manera nuestras demandas de facilitar y garantizar protección inmediata para las personas que están en una relación violenta.

Nuestro colectivo sólo reconoce el primer punto, como un paso muy pequeño hacia una solución y una preocupación por proteger a las personas que actualmente sufren violencia y que en la mayoría de los casos son mujeres.

Seguiremos pidiendo cuentas a los parlamentarios y al ejecutivo por la implementación de los cambios y adiciones recientemente aprobados en la Ley de Protección contra la Violencia Doméstica, incluyendo: -La convocatoria y apertura de centros de crisis en cada ciudad regional de Bulgaria. -Convocar al Consejo Nacional de Prevención y Protección contra la Violencia Doméstica del Ministerio de Salud, anunciado en la Ley de Protección contra la Violencia Doméstica recientemente aprobada (publicada en el Diario Oficial el 01.08.2023), para que se forme y comience a funcionar en las próximas semanas.

Continuaremos insistiendo en: -Que la Ley de Protección contra la Violencia Doméstica sea válida para cada ciudadano de Bulgaria, independientemente de su raza, origen étnico, edad, discapacidad, religión, nacionalidad, orientación sexual, estatus económico y otros aspectos.

-La introducción de definiciones de feminicidio, violencia y crímenes de odio basados en el género en el Código Penal. El derecho penal búlgaro hasta el día de hoy no reconoce la existencia del sexismo sistemático y que el género puede ser un motivo discriminatorio que justifique sanciones más severas/medidas de protección más efectivas y la no impunidad del perpetrador en el proceso penal previo al juicio;

-Crear un marco legal para abordar la violencia psicológica, económica y todas las demás formas de violencia contra las mujeres que van más allá del asalto físico, siendo la única forma de violencia basada en el género reconocida por la legislación penal de Bulgaria en la actualidad.

-El Estado debe declarar claramente su compromiso con la protección de la autonomía corporal de los adolescentes y jóvenes. La falta de educación sexual es una de las principales razones por las cuales la violencia no se reconoce como tal a tiempo, tanto por las víctimas como por las personas que los rodean. Exigimos la introducción de horas obligatorias de educación sexual en el plan de estudios escolar, que deben adaptarse a las necesidades, la edad, la orientación sexual y la identidad de género de todos los niños, actuando como una medida preventiva contra el acoso sexual.

Y por último, esta tarde hemos añadido la siguiente demanda: La dimisión de Vejdi Rachidov de su cargo de diputado. Su declaración inaceptable, durante el receso de la sesión, demuestra que el problema de la violencia, y en particular, la violencia basada en el género y el odio hacia las mujeres, es un problema estructural, y personas con tales declaraciones no merecen ocupar funciones representativas y privilegios a nivel parlamentario.

En conclusión: es hora de que los dirigentes, en lugar de promulgar leyes de exclusión y discriminación, empiecen a pensar en la inclusión de todos los ciudadanos búlgaros.

Nos dirigimos a todas las mujeres que están experimentando violencia en este momento para que no se desanimen y busquen apoyo y protección al primer signo de violencia, sin contar los días."

Movilizaciones Feministas es un colectivo feminista que lucha por la igualdad social, económica y política entre hombres y mujeres.
<https://www.femmobi.com/>

Presentación del primer informe de Bulgaria:
"Torchlight, arrojando luz sobre la violencia opaca del régimen fronterizo europeo".

Desde el 25 de junio de 2023, el colectivo Balkan Routes opera en la región sureste de Bulgaria, cerca de la frontera con Turquía, específicamente entre Harmanli y Svilengrad. El colectivo es un grupo informal de activistas con un triple objetivo: apoyar activamente a las personas que atraviesan las rutas bálticas, recopilar evidencia y documentar la violencia policial en las fronteras de Europa, y movilizar a la sociedad civil en temas relacionados con la migración.

En solidaridad con los migrantes, nuestro informe presenta estrictamente los hechos. Después de dos meses en Bulgaria, nuestro objetivo es informar y condenar públicamente la violencia racista de las autoridades, que viola diariamente los derechos básicos de los migrantes. En el contexto búlgaro caracterizado por la desinformación, la opacidad y el silencio culpable, ocultando las acciones de las autoridades búlgaras y europeas, este texto intenta "dar voz" y advertir sobre las mentiras de las instituciones que intentan sofocar incluso la "insólita y molesta presencia" del Collettivo.

La información que presentamos es el resultado de una investigación colectiva constante, y los testimonios utilizados se recopilaron directamente de las historias de las personas que conocimos, publicadas con su consentimiento y con garantía de anonimato. Aunque este informe se centra en la situación en Bulgaria, como colectivo, enfatizamos que las prácticas observadas aquí se ajustan de manera consistente y secundaria al marco europeo "sobre migración y asilo". La frontera búlgaro-turca es actualmente la entrada terrestre a Europa, el punto más caliente y la frontera donde se aplica la mayor violencia a lo largo de la llamada ruta báltica.

La necesidad de profundizar en el contexto búlgaro proviene, por un lado, del creciente flujo de personas observado en 2022. El otro motivo es la brutal violencia policial contra quienes cruzan, ya expuesta por investigaciones de Human Rights Watch y Lighthouse Reports. Las últimas estadísticas publicadas por la Dirección Principal de la Policía de Fronteras muestran una intensificación aún mayor del flujo durante los meses de verano de 2023, con un aumento del 73% en los intentos ilegales de cruzar la frontera turco-búlgara en junio y julio en comparación con el mismo período en 2022 (46,940 personas en 2023 en comparación con 27,083 en 2022). Según datos de la policía fronteriza del 1 de enero al 7 de agosto de 2023, se detuvieron 108,954 intentos ilegales de cruzar la frontera, mientras que para el mismo período en 2022 los casos fueron 67,846. Obviamente, el aumento en el flujo va de la mano con un aumento en el número de rechazos: las propias autoridades se jactan en los medios y reflejan esta práctica en las estadísticas.

En los dos centros de detención del país, se detiene sistemáticamente a las personas que ingresan al país de manera no regulada antes de cualquier verificación. El 98% de los solicitantes de asilo en Bulgaria son detenidos por un período de 15-20 días antes de que se les permita solicitar protección, un período que puede durar hasta 18 meses si existe la posibilidad de repatriación para la persona

específica. La presentación de solicitudes de asilo está sujeta a abusos constantes y obstáculos interminables, incluso por parte de funcionarios del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Refugiados (ACNUR). Los procedimientos rápidos terminan con rechazos masivos según la nacionalidad del solicitante de asilo. Además, los disidentes iraníes y kurdos que huyen de sus dictaduras están en riesgo real de deportación, lo que significaría ejecución o prisión de por vida para ellos.

La tercera y cuarta parte del informe aborda el tema de la violencia policial en las fronteras turco-búlgara y búlgaro-serbia, donde los patrones de comportamiento son muy similares, con la diferencia de que las intervenciones a lo largo de la frontera turco-búlgara a menudo llevan a que las personas sean devueltas al territorio turco, mientras que a lo largo de la frontera búlgaro-serbia, los migrantes suelen ser detenidos o devueltos a campos abiertos. Las zonas donde se ejerce esta violencia a diario son los alrededores del paso fronterizo de Kalotina, en el norte, y la extensa región fronteriza del sur, entre Lesovo y Malko Tarnovo. En ambos contextos, no se trata de violencia episódica sino sistemática. El método de trabajo de la policía fronteriza búlgara incluye desnudar a las personas y golpearlas con bates de béisbol, a veces durante horas. Se sueltan perros entrenados para morder a los migrantes, se disparan tiros para intimidar y, a veces, las armas se dirigen directamente a las personas. Se confiscan o rompen los teléfonos de los migrantes, les roban todo su dinero, tarjetas de crédito y ropa apta para vestir.

Algunas historias mencionan la participación de agentes de Frontex en operaciones similares, junto con la policía fronteriza búlgara.

Notamos la presencia de Frontex en la Sede de la Policía de Fronteras en Sredets, que sirve como centro operativo para actividades de detención y devolución, junto con policías y militares locales que trabajaban con las típicas camisetas de extrema derecha, entre ellas una de Predappio, con el fascio littorio dibujado.

Por último, el Collettivo concluye volviendo a las motivaciones de la elaboración de este informe: "Aquí, en la frontera externa de Europa, enfrentamos la impotencia ante el sistema de opresión en el que todos participan, desde el pequeño municipio de Harmanli hasta la Comisión Europea, desde un policía fronterizo común hasta el director de Frontex. Esperamos que nuestro informe, al igual que nuestra presencia en las fronteras, germe porque sabemos que debemos ser muchos y que solo en la diversidad de prácticas posibles podemos superar esta impotencia. Reconociendo el radicalismo de la lucha por la libertad de movimiento, convirtiendo la solidaridad en nuestra arma, podemos abrir agujeros en el alambre de púas de la Fortaleza Europa."

Enlace al texto completo del informe en búlgaro en la página web del colectivo Grupo autónomo apátrida "AnarhoSaprotiva"[aquí](#)

El **Collettivo Rotte Balcaniche** se creó con la idea de apoyar activamente a los emigrantes de todo el mundo y especialmente a los que recorren la ruta de los Balcanes.

Discursos de odio, esvásticas y símbolos nazis en el centro de Sofía

Comentario de un militante civil en las redes sociales (Facebook) sobre las pintadas nazis en Sofía **20.07.2023**

¿Qué hacemos? En el antiguo barrio judío, frente a uno de los elegantes bares, veo un coche averiado sin matrícula, cubierto de pegatinas con lemas nazis, que ni siquiera la Inspección Municipal de Sofía quiere mover. Del elegante bar, que recientemente se ha cubierto de este tipo de consignas de odio, cuelga un cartel en el que se lee "Nacidos para la violencia" y "Solos contra todos"... Un poco más abajo, en la calle Tzar Simeón, te encuentras cada vez más placas de hombres agresivos con la leyenda "Cuidado: el barrio está lleno de hooligans del fútbol". A medida que avanzas por la calle, en los bonitos edificios junto al ya habitual "SW 99", te encuentras con etiquetas del águila nazi, símbolo del Tercer Reich, con la frase "Odiamos a los gitanos". Nunca he visto tantos carteles que hagan propaganda de la violencia, cada vez más aterradores y ya visibles a las puertas de la sede de "Sofía Oeste".

El año pasado, tras el partido de fútbol "Levski-CSKA", afortunadamente con victoria de los primeros, en el segundo día del Festival du Quartier, esta gente no lanzaba petardos sino bombas, y

mientras yo intentaba con la mayor calma posible, pero lleno de adrenalina de abrirme paso, los fans, mostrando sus tatuajes de esvásticas y retratos de Hitler, coreaban abiertamente que no eran fans sino verdaderos fascistas, y algunos de ellos ya intentaban volcar al coche de policía que se acercaba. Un policía me miró y me dijo que me esperaba al otro lado de la calle y que llamaría al 911 si era necesario. ;¡¡Emergencia!!! ;¿Por qué?! ¿No podemos detenerlo primero? Al final, mi insistencia y mi inquebrantable calma exterior hicieron que los "fans" se marcharan con el riesgo de "no buscar al organizador"

Nunca he visto un fascismo tan abierto y alardeado en un país europeo, prosperando y acabando con todo lo que hemos construido hasta ahora. Nunca he visto mensajes "libres" tan aterradores, incitando a la violencia, portando el lenguaje del odio con amenazas reales en las paredes de hermosas casas antiguas del centro de la ciudad. Recuerdo la cervecería de la calle Shishman etiquetada con "Jude", y recuerdo la gran reunión europea en 2019 de activistas rabiosos de organizaciones neonazis y de extrema derecha europeas, ¡una reunión autorizada únicamente por el Estado búlgaro y prohibida en todos los demás países europeos! El Estado búlgaro sigue ignorando el florecimiento de este fascismo creciente, que adopta cada vez más formas e invade cada vez más territorio, con impunidad ante la ley. Y aquí está, ¡cruzando todos los límites! Ya es hora de que las autoridades asuman su responsabilidad y reaccionen urgentemente, porque la situación está fuera de control. Y mientras la policía se dedica a detener a los grafiteros de consignas antifascistas en el monumento al Ejército Soviético, es hora de pensar en sus ciudadanos y en la amenaza real y evidente que corre el alma de muchas personas y las calles de la ciudad. En otros países, este tipo de propaganda está ilegalizada, y las organizaciones y partidos que propagan el fascismo, la violencia y el odio están prohibidos. ¿Qué hacemos?

La alta tolerancia hacia el antisemitismo en Bulgaria

Extractos de "Resistencia búlgara al antisemitismo", publicado por [Toest](#)

Últimamente, cada vez más personas en Bulgaria, aunque no todos, han comenzado a notar la presencia de antisemitismo en su país. Esto fue desencadenado por eventos relacionados de alguna manera con Vazrazhdane, desde el letrero "Jude" ("judíos") acompañado de una estrella de seis puntas en la vitrina de una tienda de cerveza, hasta la campaña que demoniza al fundador del Club Atlántico en Bulgaria y exministro de Relaciones Exteriores Solomon Passy, quien es judío.

En el grupo de Vazrazhdane en Telegram, se difundió un collage que mostraba a personas vestidas con uniformes nazis arrastrando a alguien con el rostro de Passy*, vestido con ropa de prisión. Aunque

Vazrazhdane negó su responsabilidad en el collage y amenazó con demandar a todo aquel que afirmara lo contrario, las páginas de Facebook del partido y de su presidente Kostadin Kostadinov publicaron posts cada vez más agresivos contra Solomon Passy y los comentarios bajo ellos eran literalmente criminales.

Antes de Kostadinov fue Siderov

A principios del nuevo milenio, antes de fundar el partido Ataka, Volen Siderov publicó dos libros con contenido abiertamente antisemita: "El bumerán del mal" (2002) y "El poder de las riquezas" (2004). Además de explicar qué "mal" son los judíos, insinúa que se habían puesto de acuerdo con Hitler y niega el Holocausto. Debido a las afirmaciones antisemitas de Siderov en su contra, se presentó una demanda colectiva en el Tribunal de Distrito de Sofía según la Ley contra la Discriminación. El tribunal dividió la demanda en ocho casos separados y dictaminó que ni el fundador de Ataka había mostrado discriminación ni había pruebas de que sus palabras hubieran afectado negativamente a los judíos. A la institución judicial superior llegó a la misma conclusión, y el Tribunal Supremo ni siquiera encontró motivos suficientes para examinar el caso. Dos de los participantes en la demanda colectiva, Gabriela Behar y Katrin Gutman, llevaron el caso ante el Tribunal Europeo de Derechos Humanos en Estrasburgo. En 2021, ganaron en primera instancia.

El antisemitismo en Bulgaria no ha desaparecido Hasta aquí hemos llegado porque durante décadas las instituciones y la sociedad búlgaras se han negado a reconocer manifestaciones sistémicas de antisemitismo. Y cuando este es señalado, no se toman medidas adecuadas en su contra. Uno de los casos recientes antes de los incidentes protagonizados por Vazrazhdane fue la participación en la Feria del Libro de Sofía de la editorial "Edelweiss", que publica literatura nazi y antisemita. Después de una carta de protesta de la organización judía "Shalom" de la Asociación "Libro Búlgaro", lavaron sus manos, presentaron una señal a la fiscalía y... "Edelweiss" permaneció en la Feria. El caso de la Feria del Libro no es nuevo. En Bulgaria también se puede encontrar literatura explícitamente nazi y antisemita en las librerías. Por no hablar de los souvenirs de temática nazi (junto a otros con la hoz y el martillo, Putin y Todor Zhivkov), que escandalizan a los turistas occidentales, salvo que ellos mismos sean neonazis. En cambio, la "Lukovmarsh", a pesar de estar prohibida en teoría, sigue celebrándose de una forma u otra: si no es una marcha, es una vigilia.

El arrepentimiento que nunca llegó

El alto nivel de tolerancia hacia el antisemitismo en Bulgaria (así como hacia otras formas de odio) está relacionado, entre otras cosas, con la ausencia de reacciones institucionales adecuadas. Sin embargo, la causa más profunda, que también podría explicar la ausencia mencionada, es que la sociedad búlgara nunca ha reconocido su propia responsabilidad por el destino de los judíos en Bulgaria.

Según el relato histórico oficial, Bulgaria salvó a su pueblo judío, mientras que la culpa del destino de los 11.343 judíos no salvados de los llamados territorios búlgaros recién anexionados se atribuye a factores ajenos al control de Bulgaria. Investigaciones como "Deportation of Jews from Vardar Macedonia, Belomorska Thrace, and Pirot" de Rumen Avramov y Nadya Danova, en las cuales la cuestión de la responsabilidad sale de la retórica y se responde con pruebas documentales, no reciben la atención pública que merecen.

El predominio de tal relato histórico impide inevitablemente que la sociedad y el individuo desarrollen la sensibilidad hacia la responsabilidad. El régimen de Hitler es el culpable de nuestro antisemitismo antes de 1944. Ni siquiera nos dimos cuenta de las actitudes antisemitas y los mensajes políticos durante la época del socialismo (un tema serio en sí mismo). Y es Siderov, o Kostadinov u otro el culpable del antisemitismo posttotalitario.

En la medida en que permitimos que exista el antisemitismo (así como cualquier otra forma de odio), también es nuestro problema. Un problema personal. En Bulgaria no podemos luchar eficazmente contra él a menos que lo reconozcamos.

Enlace al texto completo [aquí](#)

**Svetla Encheva* es socióloga, periodista, activista en derechos humanos y blogger. El artículo original completo de Svetla Encheva está publicado en Toest. Reproducimos el texto en versión abreviada con permiso expreso de la autora y de la publicación.

Piscina para blancos.

"PISCINA PARA BLANCOS - un episodio reciente de la habitual historia del turismo búlgaro

Hoy, una joven pareja decide refrescarse en una de las piscinas de playa más famosas cerca de la capital: Aquabankya. Junto con otra pareja de amigos con un niño de un año, se colocan en la fila frente a la entrada. Justo al llegar, un guardia-vendedor de boletos se dirige a ellos para decirles que no hay plazas. Solo se lo dice a ellos, a pesar de que hay más personas detrás de ellos.

Se retiran a un lado y esperan para ver con sus propios ojos cómo las personas detrás de ellos entran. Ante este vergonzoso y humillante desarrollo, intentan buscar una respuesta del guardia responsable. Sin saber qué decir, se retuerce, se encoge de hombros. Ya nervioso, murmura involuntariamente "desde adentro me dicen así". Luego, intentan hablar con el gerente. No está. El pequeño grupo continúa esperando a un lado bajo el sol con el niño de un año. Ya no tanto

para entrar, sino para obtener alguna explicación. En esta situación, de vez en cuando se escucha una risa burlona del tipo "los engañamos".

En un momento, los guardias se dan cuenta de que pueden hacerse famosos, porque esto es una clara discriminación racial indirecta. De repente, de la nada, aparece una mesa para ellos: cuatro adultos y un niño. Y ante sus ojos, siguen entrando decenas de personas que ni siquiera se han molestado en preocuparse por lo que está pasando: la mentalidad de "a mí no me afecta" sigue siendo predominante.

Por supuesto, naturalmente, el grupo se niega y vuelve a casa brutalmente derrotado. El chico y la chica están a punto de graduarse como ingeniero de construcción y enfermera en un gran establecimiento de salud en la ciudad. Hago esta aclaración porque a menudo se explica que "el cliente debe ser educado, culto, aseado...", y podrían agregar "los clientes no deben ser negros, gitanos, refugiados...". Como si fueran a dar conferencias y no a utilizar algún servicio por el que pagan generosamente.

Problemas idénticos existen en muchos lugares en Bulgaria. Hace unos días escuché hablar de Kustendil (Arso Ganev).

Personalmente, estoy enojado. Nuevamente. Porque sigo creyendo que tiene sentido quedarme aquí con mi familia mientras mis amigos cercanos siguen siendo objeto de burlas, discriminación brutal y humillación.

Ognyan Isaev trabaja en temas de educación cívica, trabajo comunitario y debate profesional. Participa en parte en el proceso de elaboración de políticas para la integración de los gitanos y analiza periódicamente la incitación al odio contra los gitanos en los medios de comunicación búlgaros. Escribe para publicaciones romanas, búlgaras y extranjeras. Se ha especializado en varios países europeos y en Estados Unidos en el campo de la libertad de expresión, los derechos humanos y las cuestiones de las minorías.

El partido VMRO-BND discrimina, decide en la Comisión para la Protección contra la Discriminación (CPD)

07.07.2023

La Comisión para la Protección contra la Discriminación (CPD) impuso una multa de 1000 BGN y una orden al Partido Político "Movimiento Nacional Búlgaro VMRO" (VMRO-BND) para que no haga publicaciones que generen prejuicios hacia comunidades étnicas específicas.

La denuncia fue presentada por Liliana Kovatcheva a través de la abogada Diana Dragieva, del Comité Búlgaro de Helsinki (BHC). Como ciudadana búlgara de origen romaní, Kovacheva se siente discriminada

por el contenido de la página web oficial de VMRO-BND. El contenido de la página "La cuestión gitana" contiene cientos de mensajes en los que se insinúa que todos los gitanos tienen tendencias y comportamientos delictivos. Las publicaciones están llenas de discursos de odio e imponen un sentimiento de oposición entre búlgaros y gitanos. Las publicaciones presentan de forma manipuladora la existencia de un delito vinculado al origen étnico y de un Estado que tolera este tipo de delitos. Hay muchos ejemplos de llamamientos directos a la violencia contra los gitanos.

A continuación, algunos títulos y citas que ilustran claramente la naturaleza de los mensajes publicados: "No podemos prescindir de las armas", "Los científicos han calculado: gastamos 4.000 millones en gitanos prolíficos", "La delincuencia doméstica gitana sólo puede ser y será aplastada con puño de hierro", "¡Estos animales deben ser exterminados hasta el final! Los textos afirman inequivocamente que existe "delincuencia gitana impune" y "terror gitano", que los gitanos "te matan como a un perro", "luego se les detiene, se les interroga y se les suelta tranquilamente", etc. El contenido se ha acumulado a lo largo de muchos años y la mayoría de los autores son antiguos y actuales políticos del partido: Angel Jambazki, Iskren Veselinov, Julian Angelov, Carlos Contrera, Boyan Chukov, Kostadin Kostadinov, así como periodistas como Kalina Androlova.

En sus motivos, la CPD señala que colocar la pertenencia étnica de manera generalizada constituye discriminación, prohibida por la ley. Los argumentos de VMRO-BND sobre la libertad de expresión y la libertad de expresión fueron rechazados, ya que las publicaciones en el sitio violan los derechos humanos. La CPD señala claramente que la apelación a la libertad de expresión no puede aplicarse cuando hay discursos de odio y se violan los principios democráticos. Puede encontrar el texto completo aquí.

El texto completo de la decisión puede consultarse [aquí](#).

****Enlace al texto completo [aquí](#)**

El Comité Búlgaro de Helsinki es la organización no gubernamental más antigua y grande de Bulgaria dedicada a la defensa de los derechos humanos: políticos, civiles, culturales y sociales.
<https://bghelsinki.org/>

Extractos de "Los aspirantes comunistas a asesinos de niños se burlan del debate sobre el nuevo monumento conmemorativo" publicados por Barricada.

El 19 de julio debía celebrarse en la sala del Centro Comunitario Anton Strashimirov (cine Vlaikova) el segundo debate sobre el proyecto

de construir en el jardín de Boris un monumento en memoria de los niños asesinados durante el trágico periodo de lucha de 1923-1944 en Bulgaria. Sin embargo, la audiencia no llegó a realizarse debido al agresivo ataque de los opositores a la idea, que habían recibido instrucciones en FaceBook de Traycho Traikov, alcalde del distrito Sredetz de Sofía.

Dado que el lugar previsto para el proyecto, en la parte posterior de la Bratska Mogila en el Jardín Borisova, se encuentra en el territorio del distrito capitalino "Sredets", su alcalde, Traicho Traikov, estaba obligado a organizar dos discusiones públicas sobre la iniciativa. La primera discusión, donde se presentó el proyecto para su aprobación, tuvo lugar en el mismo cine "Vlaykova" el 5 de julio. Al debate, que se desarrolló de forma civilizada y se centró en el fondo de la propuesta, asistieron en su mayoría partidarios de la misma.

El 13 de julio, una semana antes de la segunda discusión programada para el 19 de julio, el alcalde Traicho Traikov publicó en Facebook un mensaje dirigido a los opositores de la idea del monumento a los niños fallecidos. Les dio instrucciones: primero, inundar la oficina del distrito con declaraciones escritas de oposición y, segundo, participar activamente en la audiencia pública del 19 de julio, asegurándose de superar en número a los partidarios del proyecto.

Los acontecimientos clave tuvieron lugar en la audiencia pública del 19 de julio, a la que no acudió el propio Traikov. En su lugar, jóvenes de aspecto decidido y pelo corto, vestidos en su mayoría de negro, fueron los primeros en llegar y ocupar los asientos de la primera fila. Algunos de ellos llevaban camisetas con carteles en los que se leía: "Por el general Lukov". Otros lucían un símbolo cándido: la hoz y el martillo en un círculo rojo, atravesado por una línea roja diagonal, en la que se leía: "Descomunización". Más tarde se supo que el grupo llevaba una bandera con el mismo símbolo sobre fondo negro. La ondeaban al final del acto, como colofón a sus burlas que arruinaban el debate. Especialmente activos en el grupo eran conocidas figuras del BOEC[1], encabezadas por su líder, Georgi Georgiev. Andrey Kovachev, diputado al Parlamento Europeo por el partido político GERB, también se destacó por su energética condena del comunismo.

Con gritos y alboroto, los seguidores de Traikov apostrofaban y interrumpían cualquier intento de expresión por parte de los partidarios de la iniciativa del monumento a los niños fallecidos. Se levantaban lemas anticomunistas, se lanzaban insultos, se justificaban los asesinatos de niños durante la Rebelión de Septiembre (1923) y la resistencia antifascista (1941-1944), ya que eran hijos de comunistas y, por lo tanto, merecían morir, y el fascismo no existía... Los ataques contra la inclusión de niños víctimas, a quienes se dedicaría el monumento, y los niños judíos asesinados eran particularmente intensos: sería traición nacional reconocer que el estado búlgaro (aliado de la Alemania nazi e Italia fascista hasta septiembre de 1944) tenía algo que ver con el Holocausto. Incluso hubo una amenaza de un juicio por traición nacional.

Así es como describe la situación Ludmil Dimitrov, partidario de la iniciativa del monumento, que asistió al intento de discusión en el cine "Vlaykova": "La discusión pública sobre el monumento a los niños asesinados de 1923-1944 fue una vergüenza para aquellos que se llaman a sí mismos "demócratas" y opositores al monumento. No se anunció en ninguno de los medios, tampoco en el sitio web del ayuntamiento. Traicho Traikov no apareció en absoluto, se escondió como un ratón. Ni siquiera había un simple micrófono o algún sistema de sonido. Cada vez que un defensor del monumento intentaba expresarse, los votantes de Traikov comenzaban a hacer ruido, a gritar y a reír. Al mencionar a los niños asesinados, la concejal municipal de DB Marta Georgieva se reía abiertamente. Dadas estas circunstancias, gran parte del grupo a favor del monumento abandonó la sala. En algún momento al final logré expresarme. Señalé el argumento de que no hay forma de que este monumento nos divida, porque no se puede encontrar a una persona en una democracia europea que justifique el asesinato de niños. Sin embargo, esto resultó ser incorrecto. Alguien se puso de pie y dijo que todos los que ayudaron a los comunistas deberían haber sido asesinados, incluso si eran niños. Cuando le señalé que soy comunista y tengo tres hijos, y le pregunté si iba a matarlos, otro saltó y dijo que él se encargaría de ese trabajo. Estos son los votantes de la Bulgaria democrática y de Traicho Traikov."

El fracaso de la discusión sobre la propuesta del monumento de esta manera brutal llevó a los iniciadores de la idea a escribir y enviar una carta de protesta, dirigida a la alcaldesa de Sofía, Jordanka Fandakova, al presidente de SOS, Georgi Georgiev, al arquitecto principal de Sofía, Zdravko Zdravkov, y al alcalde del distrito Sredetz, Traicho Traikov.

Al final de la carta se señala: "Declaro categóricamente que no aceptamos y de ninguna manera que se puede considerar legítimo el llamado segundo debate público sobre la iniciativa para el monumento a los niños víctimas. Esperamos que nuestra opinión sea tenida en cuenta."

El Sindicato Antifascista Búlgaro (BAS), en la persona de su presidenta Evgeniya Beliy, también condenó la interrupción intencionada de la audiencia pública sobre el monumento. En respuesta a los gritos procedentes del grupo de propaganda del cine Vlaikova en el que se afirmaba que no ha habido ni niños asesinados ni fascismo, la BAU publicó una lista de niños víctimas. La lista se elaboró como resultado de una amplia investigación y examen de los hechos llevados a cabo por el comité de iniciativa del monumento, y más del 80% de los nombres incluidos en la lista fueron investigados por la periodista Velislava Dureva.

Enlace al texto completo [aquí](#)

Barricada es un portal informativo de análisis, comentarios, política, economía y justicia social. <https://baricada.org/>

Reverencia a la memoria de la antifascista y mimo Jackie Wagenstein

Angel Wagenstein, artista antifascista y humanista, falleció el 29 de junio a la edad de 100 años.

En su memoria, publicamos el discurso de Kadrinka Kadrinova en la ceremonia de despedida de Jackie celebrada en la Sinagoga de Sofía.

Con gran emoción y admiración me presento hoy aquí para rendir mi más profundo respeto a la memoria del extraordinario artista, figura pública, antifascista y humanista Ángel Wagenstein, nuestro querido Jackie, el "fiery REMS-ist"^[1] según su propia definición, el eterno rebelde contra cualquier dictadura, injusticia, falsedad o hipocresía.

... Resulta que fui el último de los representantes de mi profesión en grabar sus vívidos relatos sobre su juventud comunista y antifascista, a finales de 2022. Era la época favorita de Jackie para volver a ella y contarla, una época llena de los más puros ideales, desde la que, por supuesto, siempre hacia inevitables referencias a nuestras desafiantes realidades actuales.

Otros tres periodistas, aquí presentes, las fuerzas publicitarias - Velislava Dureva, Veliana Hristova y Hristo Georgiev - fueron las personas más cercanas a Jackie en los últimos años. Le han entrevistado y han escrito sobre él en múltiples ocasiones, compartiendo con él creencias e ideas comunes. Junto con ellos, hace seis años Jackie se convirtió en el impulsor de la propuesta de construcción de un monumento conmemorativo de los niños que fallecieron en los trágicos conflictos de Bulgaria en el periodo comprendido entre 1923 y 1944. Estoy convencido de que si no hubiera volado a la eternidad a finales de junio, ahora dirigiría el mismo fuego de sus palabras a los recién surgidos aspirantes a matar a los niños de los antifascistas que hace días se burlaron de la audiencia pública sobre el monumento.

Y Jackie no dudaría en manifestarse en contra de un caso más con aires fascistas y antisemitas de los últimos días - una propuesta, que finalmente fue bloqueada debido a la fuerte reacción de la sociedad, así como por BAU, para cambiar el nombre de una calle en Sofía, que lleva el nombre de la heroína de la resistencia antifascista Violeta Yakova^[2]. Quiero recordar estas palabras de Jackie de su entrevista con Veliana Hristova: "He luchado y luchó contra el fascismo. Como vemos, está reapareciendo en Bulgaria, no sé si todo el mundo lo sabe. También luchó contra el capitalismo. Porque el fascismo es un material de construcción muy desgradable, pero temporal, para el capitalismo".

Citaré también otra cosa que dijo Jackie. Lo compartió conmigo en una de nuestras conversaciones a finales de 2022. En aquella ocasión, volvió a abordar el tema que había tratado muchas veces y que le resultaba muy doloroso: el destino de la maravillosa película "Stars" de 1959, basada en su guión y rodada por su amigo Konrad Wolf, "la primera película del planeta sobre el Holocausto", como Jackie siempre subrayaba. La película recibió el Premio Especial del Jurado en el Festival de Cannes. Ganó premios en todos los festivales donde se proyectó. Pero en Bulgaria fue prohibida.

El gran Angel Wagenstein me dijo con dolor: "Hasta el día de hoy, esta prohibición forma parte del gran encubrimiento de los crímenes del fascismo. La deportación de los judíos macedonios y del mar Egeo que

se encontraban entonces dentro de las fronteras de la Bulgaria unida terminó con su aniquilación. Fueron transportados en trenes de la autoridad ferroviaria estatal búlgara, custodiados por policías búlgaros durante todo el trayecto hasta Viena. Treblinka es algo terrorífico. Los judíos son despojados de sus ropas en la estación de tren y enviados directamente a las cámaras de gas. Para mí, es una página vergonzosa de la historia. Bulgaria finge no tener nada que ver con ello. Todos los regímenes, de derechas y de izquierdas, han encubierto la culpa del fascismo búlgaro. ¡Búlgaro! No españoles o italianos..."

Palabras de Angel Wagenstein. El hombre y el artista que nos dejó tanto por experimentar y procesar - en el cine, en la literatura, y en el desafío de cómo ser un ciudadano digno.

Angel Wagenstein - Jackie fue un director, guionista, novelista y figura pública búlgaro, participante en la resistencia antifascista durante la Segunda Guerra Mundial. Participó activamente en las actividades de un grupo armado antifascista. En virtud de la Ley de Protección del Estado, fue enviado a un "campo de trabajo judío" en Macedonia, de donde logró escapar. En 1944 fue detenido y condenado a muerte en virtud de la Ley de Protección del Estado. Como su ejecución se retrasó, fue rescatado por el cambio de poder en el país. La película "Stars", basada en su guión y dirigida por Konrad Wolf, recibió el Premio Especial del Jurado en el Festival de Cannes de 1959, pero fue prohibida en Bulgaria.

Texto completo publicado en el sitio web de Baricada [aquí](#).

Kadrinka Kadrinova es periodista internacional. Ha trabajado en los periódicos "Narodna Mladezh", "Dialogue", "24 chasa", "Sega", "Monitor", y ha sido redactora jefe adjunta de la revista "Tema", así como redactora de noticias extranjeras en la emisión "Horizont" de la Radio Nacional de Bulgaria. Es autora de tres libros. Es directora de la Asociación de Periodistas de Habla Hispana de Bulgaria, miembro de la Unión de Periodistas Búlgaros y de la Unión de Escritores Búlgaros. Ha ganado una serie de premios periodísticos y literarios nacionales e internacionales.
<https://baricada.org/author/kadrinka/>

🔥 Queremos dar las gracias a todos los colectivos y autores que nos han enviado aportaciones para esta primera edición. Si quiere formar parte del segundo boletín, envíanos su contribución a: [bgafa\[@\]riseup.net](mailto:bgafa[@]riseup.net). Las contribuciones pueden ser desde declaraciones públicas o cartas hasta extractos de textos ya publicados, pasando por breves comentarios, anuncios de eventos, convocatorias de artículos, imágenes, etc. Por favor, respete una extensión de unas 500 palabras por texto. Estaríamos agradecidos si desea unirse a nosotros en la elaboración del próximo boletín y pudiera echarnos una mano con las traducciones.🔥

Introduction

L'objectif de ce deuxième numéro du Bulletin antifasciste bulgare est de soutenir le combat contre la montée du fascisme dans le pays et à travers le monde. Ce bulletin est à l'initiative d'un groupe informel de la diaspora bulgare, constitué de militant(e)s de gauche. Nous réunissons et traduisons dans différentes langues des publications et des analyses sur les actualités dans le pays, proposées par des activistes ou des collectifs bulgares. Ainsi nous souhaitons participer à l'émergence d'une solidarité trans-géographique.

Dans ce numéro, nous vous présentons des récits couvrant la période juillet - septembre 2023. Cet été le pays a été marqué par des mobilisations féministes massives, en réponse d'un cas monstrueux de violence conjugale, basé sur le genre. Une jeune femme de 18 ans Débora a été battue, torturée, scarifiée au cutter et rasée par son petit copain, arrêté et libéré au bout de 72 heures, passées en garde à vue pour "blessure mineure". Cet événement a conduit à une vague de manifestations sans précédent dans 45 villes du pays, provoquant ainsi l'amendement de la loi sur les violences conjugales, malheureusement dicté par les forces politiques conservatrices, excluant encore une fois les personnes non hétérosexuelles du droit à la protection de violences conjugales.

Vous pouvez y lire des récits sur la montée de l'antisémitisme dans la société bulgare ; sur les tag d'incitation à la haine, les svastikas et les symboles nazi qui pullulent dans le centre de Sofia; sur les gravissimes discriminations racistes des familles roms, privées d'accès aux piscines; mais aussi des témoignages sur le procès contre les discours racistes du parti d'extrême droite VMRO, gagné par une femme rom. Vous yerez aussi le résumé du rapport du collectif italien Rotte Balcaniche Alto Vicentino concernant la situation des migrants sur les frontières bulgares, le piétinement de leurs droits et les humiliations exercés par les agents Frontex sur les passants par les routes balkaniques, constater le nombre de morts sur ces Itinéraires. Plus loin nous avons ajouté l'article d'une journaliste sur le débat public de construction d'un mémorial aux enfants victimes du fascisme (dans les années 1923-1944), et son in memoriam pour l'antifasciste Angel Wagenstein - Jackie, décédé cet été à l'âge de 100 ans.

Nous insistons sur le fait, que nous ne sommes ni représentants, ni porte-parole des activistes bulgares, notre situation même d'émigrants ne nous le permet pas, et encore moins de nous exprimer au nom de personnes de courants politiques divers. Nous souhaitons par ailleurs, tout en respectant leurs divergences politiques et idéologiques, donner l'expression et contribuer à la délimitation des lignes d'un front commun de combat antifasciste en Bulgarie.

Nous ne pouvons pas combattre seul(e)s, mais nous sommes des participants aux discussions, aux traductions et camarades solidaires dans une lutte qui nous est commune. ;No Pasarán!

Le premier numéro du Bulletin (Juin & Juillet 23) [ici](#)

Violence, nazisme, patriarcat? - non, pas dans notre monde!

Marche et manifestation devant les Q.G. de la Violence - dégénérescence "Renaissance", "Parti Socialiste", "ROD", "Union National Bulgare", "Église Orthodoxe Bulgare"

Appel à la mobilisation -- 8 Août, 2023

Vous souvenez-vous qui étaient les opposants de la Loi de protection contre les violences domestiques? Qui sont ceux qui refusaient les débats sur les autres formes de violences? Ceux qui combattaient contre le "genre" et incitaient à la haine? Vous rappelez-vous qui nous montaient les uns contre les autres, convaincus d'avoir le droit de punir et d'agresser?

Avez-vous vu se manifester les « valeurs traditionnelles » et le « patriotisme » qui, avec leur agressivité patriarcale et conservatrice, tentent d'imposer la domination de certains sur les autres ? Pour imposer qui peut faire quoi et qui doit faire quoi ? L'agresseur de Stara Zagora et lui aussi un "patriote", "gardien des valeurs traditionnelles", sa conscience et ses actions sont le produit malade de longues années de propagande de haine. Lui ainsi que la juge qui l'a libéré sont un soutien à Putler. Pour eux la paix signifie laisser faire les agresseurs. Est-ce bien ce que nous voulons? Des personnes qui se mettent au dessus des autres? Des personnes, qui décident qui sont leurs subordonné(e)s?

Le nazisme n'est pas une opinion, mais un crime! Soyons uni(e)s contre toute forme de haine et de violence!

La jeune femme de Stara Zagora. Le cinéma Odéon. Le centre culturel de Varna. L'institut Goethé. La pride. Les personnes LGBT. "Les genré(e)s". Les Juifs. Les Roms à la piscine. Les réfugiés. Les trans. Le chien Ourson et des milliers d'autres espèces. Les femmes. Des centaines de signes et manifestations de haine dans la rue, au Parlement et ailleurs. Qu'attendons-nous pour agir ? Si nous ne nous unissons pas pour nous défendre activement et n'arrêtions pas le fascisme dès maintenant, le fascisme nous arrêtera un par un...

La jeune femme de Stara Zagora - scarifiée, rasée, battue par un "patriote", soutenu par ses camarades bandits, menaçant de violence. Solomon Passi - un saga antisémite brutal, inacceptable dans le groupe online de la dégénérescence "Renaissance". Yavor Bojankov - on fait

taire de force. LGBTQI - sabotage des projections programmées, des personnes agressées lors de la Pride, insultes, menaces, intimidations, insinuations haineuses et monstrueuses. Organisation de référendum pour inciter à l'homophobie et à la haine. Migrants - victime d'un racisme extrême et une haine basée sur l'origine. Agressions, piétinement de leurs droits humains, tirs à balles réelles, vols de leurs objets par la police. Tabassage et manque d'empathie. Les Roms - privé(e)s d'accès aux piscines par racisme, attaqués par des agresseurs financés par Poutine. Les transgenres - empêchés par la Cour suprême de cassation de sortir du pays, d'exercer leurs droits de citoyens nécessitant un document d'identification - embauche, location, accès aux espaces publics. Les centres sociaux - des attaques, des insultes, des dégradations de biens. Les femmes - des dizaines assassinées, des violées, harcelées, invectivées, maltraitées, incisées au cutter..

Partageons nos histoires lors de la manifestation. Ecrivez-nous, s'il vous plaît, si vous souhaitez prendre la parole. Arrêtons les fascistes, les fascisants, les staliniens, les nazis et toute organisation autoritaire et totalitaire! Que les incitateurs de haine cessent d'être. Arrêtons les génocides !

Ce samedi 05 août, 18 heure devant le Palais de justice de Sofia. Pour défendre nos libertés, la solidarité, le respect des droits humains, arrêtons la misanthropie. POUR LES FEMMES, LA VIE, LA LIBERTÉ. Apportez de la littérature féministe, des flags LGBTQI et tout ce qui vous permet de vous sentir, което ви кара да се чувствате libre et égaux en droits. Nous lirons, nous chanterons, nous danserons et nous déclamerons.

Prise de position de l'association Mobilisations féministes au sujet de l'adoption de la loi visant à protéger les victimes des violences conjugales

Hier en plénière, le gouvernement a adopté des réformes dans la Loi de protection des victimes des violences conjugales et des modifications du Code pénal.

Allant à l'encontre de nos appels, les six heures de séance de l'Assemblée nationale n'ont pas fait preuve d'un dialogue constructif et scrupuleux. Malgré nous, une modification dans la Loi de protection des victimes des violences conjugales a été votée pour adopter la définition de "relation de couple" :

"L'ensemble des relations personnelles, intimes, sexuelles, durables consenties entre deux personnes physiques de sexes opposés [masculin et féminin], partageant ou non le même foyer, et dont l'origine, le contenu et la fin ne font pas l'objet de réglementations juridiques régies par une autre loi. Durable dans ce sens sont des relations dont

la durée est d'au moins 60 jours."

Notre collectif "Mobilisations Féministes" constate que :

- La définition adoptée élargit le périmètre de personnes, pouvant prétendre à une protection au sens de cette loi, ce qui constituait la base d'une de nos demandes.
- La définition adoptée exclut les personnes LGBTI+, de la protection au sens de la loi.
- Le délai de 60 jours ne répond en aucun cas à nos demandes de faciliter l'accès à la protection immédiate dans une relation de violence.

Seul le premier point est d'après nous un tout petit pas vers une solution et vers la préoccupation de protéger des personnes qui subissent actuellement des violences et qui sont le plus souvent des femmes.

Nous continuerons à veiller à ce que les nouvelles modifications et ajouts dans la Loi de protection des victimes des violences conjugales soient mise en application par les dirigeants, les députés et l'exécutif, à savoir :

- La déclaration et l'ouverture de centres de crise dans chaque département.
- La convocation au sein du Ministère de la santé du Conseil National de Prévention et de Protection contre les Violences Domestiques, comme annoncé dans la Loi modifiant et complétant la loi sur la protection contre les violences domestiques (promulguée et publiée au Journal Officiel le 01.08.2023), afin

que cette instance soit constituée et mise en route dès les semaines qui suivent.

Nous continuons d'insister sur les points ci-dessous :

- Que cette Loi soit mise en vigueur pour tout citoyen bulgare, y compris le citoyen racisé, et quels que soient son appartenance ethnique, âge, handicap, religion, nationalité, orientation sexuelle, statut social, etc. ...
- Que le Code pénal intègre les définitions de féminicide, violence sexuelle et crimes de haine, fondés sur le genre. Encore aujourd'hui, le droit pénal bulgare ne reconnaît pas le sexism systémique et la discrimination du genre, justifiant des punitions effectives et des mesures de protection conséquentes.
- Créer un cadre juridique pour lutter contre la violence psychologique, sociale et les autres formes de violences faites aux femmes allant au-delà de l'agression physique - la seule forme de violence sexiste actuellement reconnue par le droit pénal bulgare.
- L'État doit formuler un cadre clair déterminant la protection de l'autonomie corporelle des adolescents et des jeunes. Le manque d'éducation sexuelle est l'une des principales raisons pour lesquelles la violence n'est pas reconnue à temps comme telle, tant par les victimes que par leur entourage. Nous appelons à l'introduction de cours d'éducation sexuelle obligatoires dans le programme scolaire, adaptés aux besoins, à l'âge, à l'orientation sexuelle et à l'identité de genre de tous les enfants, et en tant que mesure préventive contre le harcèlement sexuel.

Et pour finir, nous avons ajouté cette après-midi la revendication suivant :

- La démission de Vejdi Rachidov de son poste de député. Sa déclaration inadmissible, pendant la pause de la séance, est la preuve que le problème de la violence, et en particulier de la violence basée sur le genre et la misogynie, est un problème structurel. Les personnes capables de telles déclarations ne méritent pas d'avoir des fonctions et des privilégiés représentatifs à un tel haut niveau parlementaire.

En conclusion : il est temps que les dirigeants, au lieu de promulguer des lois d'exclusion et de discrimination, commencent à réfléchir à l'inclusion de tou(te)s les citoyen(ne)s bulgares. Nous nous adressons à toutes les femmes agressées et victimes de violences, ne perdez pas d'espoir et sans attendre demandez une protection dès les premiers signes d'agression.

Mobilisations Féministes est un collectif féministe en lutte pour l'égalité sociale, économique et politique des genres.
<https://www.femmobi.com/>

Présentation du premier rapport bulgare : „Torchlight, faire la lumière sur l'opacité violente du régime frontalier européen“

Le collectif "Itinéraire balkanique" travaille depuis 25 juillet 2023 dans les régions sud-est de la Bulgarie, à proximité de la frontière turque, plus précisément entre Harmanli et Svilengrad.

En soutien solidaire aux migrants, notre rapport présente strictement les faits. Après ces deux mois passés en Bulgarie, notre but est d'informer et d'accuser publiquement les violences racistes des pouvoirs, piétinant tous les jours les droits des migrants. Face au manque d'information qui caractérise le contexte bulgare, à l'opacité et à la connivence qui recouvrent les actions des autorités bulgares et européennes, cet écrit se veut une « prise de parole » en réponse au besoin impérieux de faire entendre la voix de la vérité contre les mensonges des institutions, qui tentent même d'étouffer la « présence inhabituelle et gênante » de notre Collectif. L'information rapportée est le fruit de nos constantes investigations collectives, et les témoignages récoltés sont des récits de personnes rencontrées et sont publiés avec leur accord et sous anonymat. Même si ce rapport fait le focus sur la situation bulgare, nous souhaitons souligner, que ces pratiques, observées ici, s'inscrivent dans la continuité et en cohérence du plan européen sur "la migration et l'asile". La frontière turco-bulgare est en ce moment l'entrée terrestre de l'Europe, le point le plus violent et tendu des dits itinéraires balkaniques.

La nécessité de considérer de manière approfondie le contexte bulgare vient, d'une part, de l'augmentation des flux observée en 2022, et d'autre part, des violences policières brutales contre les personnes passantes, déjà signalées par les enquêtes de Human Rights Watch (1) et Lighthouse Reports [2]. Les dernières statistiques, publiées par la Direction générale de la Police des frontières, montrent une augmentation encore plus forte de flux humains durant les mois estivaux de 2023, une augmentation de 73% des migrants illégaux par la frontière turco-bulgare en juin-juillet par rapport de la même période en 2022 (46 940 personnes en 2023 contre 27 083 en 2022). Toujours selon les données de la Police des frontières entre le 1 janvier et 7 août 2023 ont été arrêtées 108 954 tentatives de passer la frontière, alors que sur la même période de l'année 2022, 67 846 cas ont été recensés. Visiblement l'augmentation des flux va de pair avec le nombre de personnes repoussées (push-backs (3)) : les pouvoirs mêmes revendiquent ces pratiques illégales et médiatisent leurs statistiques.

Dans les deux centres de rétentions du pays (4), systématiquement et avant tout contrôle, sont arrêtées des personnes entrant sur le territoire bulgare de manière non réglementaire. 98% des demandeurs d'asile sont retenus ici pour une période de 15 à 20 jours, sans possibilité de faire une demande de protection et d'asile. Cette période peut même durer jusqu'à 18 mois si la personne est jugée « rapatriable ». Déposer une demande d'asile fait l'objet d'un chantage et d'obstructions continus, même de la part des responsables de L'Agence des Nations Unies pour les réfugiés (UNHCR). Et les procédures accélérées (5) se terminent bien souvent par un refus massif en fonction de la nationalité des demandeurs d'asile. En outre, les dissidents iraniens et kurdes fuyant les dictatures de leurs pays courrent un risque réel d'expulsion, ce qui pourrait entraîner leur exécution ou leur emprisonnement à vie.

La troisième et la quatrième parties du rapport traite le sujet des violences policières sur les frontières turco-bulgare et bulgaro-serbe, où les comportements sont très similaires, à cette différence que sur la frontière turco-bulgare les personnes sont repoussées en territoire turc, alors que sur la frontière bulgaro-serbe les migrants sont arrêtés et envoyés dans les camps ouverts. Les zones des violences quotidiennes sont autour de Kalotina à l'ouest et toute la région entre Lessovo et Malko Tarnovo au sud. Dans les deux cas, il ne s'agit pas de violences épisodiques, mais systématiques. La méthode de travail de la Police bulgare des frontières consiste à déshabiller les gens puis les tabasser avec des bâtons de baseball, parfois pendant des heures. Des chiens dressés sont utilisés pour mordre les migrants, on tire pour faire peur, et dès fois les armes sont pointées contre les personnes. Les téléphones des migrants sont confisqués ou cassés, leur argent, leurs cartes de crédit et leurs vêtements volés.

Certains récits témoignent de la participation des agents Frontex dans ce genre de pratiques. Nous avons pu constater la présence de Frontex

dans la caserne de la police des frontières de Sredets, épicentre des opérations de capture et de chasse vers la frontière, nous avons vu des policiers locaux et des militaires en service avec des T-shirts typiques des adhérents de l'extrême droite, comme celui avec des fasces de Predappio. Pour conclure, rappelons ce qui a inspiré notre rapport : "Ici, à la frontière extrême de l'Europe nous sommes confronté(e)s à notre impuissance face au système d'oppression, qui implique tout le monde, de la petite municipalité de Harmanli à la Commission européenne, du simple garde des frontières au directeur du Frontex. Face à cela, ce rapport - comme notre présence aux frontières - se veut être un germe, conscient que ce n'est que dans la diversité des pratiques possibles, que nous pourrons briser cette impuissance et, en reconnaissant que la radicalité du combat pour la liberté de circulation et la solidarité sont notre arme pour ouvrir des brèches dans les barbelés de la forteresse Europe."

1. <https://www.hrw.org/news/2022/05/26/bulgaria-migrants-brutally-pushed-back-turkish-border> ;
<https://www.bgheelsinki.org/en/reports/BHC-human-rights-in-bulgaria-in-2022-en>
2. <https://www.lighthousereports.com/investigation/europe-s-black-sites/>
3. https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary/glossary/push-back_en
4. <https://asylumineurope.org/reports/country/bulgaria/detention-asylum-seekers/detention-conditions/place-detention/>
5. <https://asylumineurope.org/reports/country/bulgaria/asylum-procedure/procedures/accelerated-procedure/>

Le collectif est un groupe informel de militants avec un triple objectif : soutenir activement les personnes traversant les routes des Balkans, recueillir des témoignages et documenter les violences policières aux frontières de l'Europe, et mobiliser la société civile sur les questions liées à la migration.

Commentaires Facebook d'une militante concernant les discours de haine, les croix gammées et les symboles nazis dans le centre de Sofia

20.07.2023

Que faire ? Dans le vieux quartier juif, je vois en face d'un des bars branché une voiture cassée et sans plaque d'immatriculation, recouverte d'autocollants de slogans nazis, que même l'inspecteur de la ville de Sofia ne déplace pas. Sur la vitrine du bar, recouvert depuis peu de ce genre de slogans haineux, pendouille une pancarte "Born for Violence" ("Nait pour la violence") et une autre "Seuls

contre tous"... Un peu plus bas dans la rue "Tzar SIméon" on croise de plus en plus de tags représentants des bonhommes agresseurs avec l'inscription "Attention : hooligans dans le quartier". En avançant dans la rue, sur les murs des beaux bâtiments à côté des devenus banaux "SW 99", on retrouve des tags de l'aigle nazi, symbol du Troisième Reich avec la phase "Nous haïssons les tziganes". Je n'ai jamais vu autant de pancartes d'incitation à la violence, de plus en plus effrayantes et visibles jusqu'à devant les portes du siège de "Sofia Zapad"(1).

L'année dernière, après le match de foot "Levski" - "CSKA"(2), heureusement, avec une victoire du premier, lors du deuxième jour du Festival du Quartier, ces gens lançaient non pas des pétards, mais carrément des bombes, et pendant que j'essayais avec le ton le plus calme possible, mais remplie d'adrénaline, de me faire un chemin, les fans exhibant leurs tatouages de croix gammées et de portraits d'Hitler, scandaient ouvertement qu'ils n'étaient pas des fans mais de vrais fascistes, et certains d'entre eux essayaient même de renverser la voiture de police qui arrivait. Un policier m'a regardé et m'a dit qu'il m'attendait de l'autre côté de la rue et qu'il appelait le 911 si nécessaire. Les urgences !!! Pourquoi ?! Ne pouvons-nous pas les arrêter avant ??? Je n'ai jamais vu dans un pays européen un fascisme aussi ouvert et exhibé, qui prospère et détruit tout ce que nous avons construit jusqu'à présent. Je n'ai jamais vu de messages « gratuits » aussi effrayants, incitant à la violence, proférant le langage de la haine avec de réelles menaces sur les murs du beau vieux bâti du centre-ville. Je me souviens de la cave à bière, rue "Shishman", taguée "Jude" avec une étoile de David, je me souviens en 2019 du grand rassemblement européen des adhérents enragés des organisations européennes néonazis et d'extrêmes-droites, rassemblement autorisé uniquement par l'Etat Bulgare et interdit dans tous les autres pays d'Europe ! L'Etat bulgare continue de négliger l'épanouissement de ce fascisme grandissant et prenant de plus en plus de formes et envahissant de plus en plus de territoires. impunément sous le regard de la loi. Et voilà qu'il dépasse toutes les limites! Il est grand temps que les pouvoirs prennent leurs responsabilités et réagissent en urgence, car la situation est hors de contrôle. Et tandis que la police s'occupe à arrêter les tagueurs de slogans antifascistes sur le monument à l'Armée rouge, il est temps de penser à leurs citoyens et à la menace réelle et évidente qui ronge les âmes de nombreuses personnes et les rues de la ville. Dans d'autres pays, cette propagande est interdite, les organisations et partis prêchant le fascisme, la violence, la haine sont interdits. Où allons-nous??

1. Sofia-Zapad est un fan club de FC Levski. - Note de la traduction
2. FC Levski et FC CSKA - les deux plus importants équipes de football de la Bulgarie. - Note de la traduction

Normalisation de l'antisémitisme

Extrait de l'article de Svetla Entcheva publié dans "Toest" [1]

Ces derniers jours de plus en plus de personnes en Bulgarie, même si pas tous, ont commencé à remarquer, que l'antisémitisme est de retour dans le pays. A travers les actions des individus liés à „Vazrajdane“ (Renaissance, parti d'extrême-droite) - de la vitrine de ce magasin de bière taguée „Jude“ accompagné de l'étoile de David à la campagne de démonisation du fondateur de l'Alliance atlantique en Bulgarie et ancien ministre des affaires étrangères Solomon Passi, car juif. Dans un groupe Télegram de „Vazrajdane“ tournait une affiche où des gens en uniforme nazi poussent Passi habillé en prisonnier. Même si „Vazrajdane“ nie toute responsabilité sur cette affiche et menace de poursuivre quiconque prétend le contraire, les pages Facebook du parti et de son président Kostadin Kostadinov publiaient des postes de plus en plus agressifs sur Solomon Passi, et certains commentaires littéralement répréhensibles.

Avant Kostadinov il y avait Sidérov

Au début du nouveau millénaire, avant même de fonder le parti Ataka, Volen Siderov publie deux livres au contenu ouvertement antisémite : «

Le Boomerang du mal » (2002) et « Le pouvoir de Mammon » (2004). Dans ce livre non seulement il insiste à quel point les Juifs sont « méchants », mais insinue qu'ils étaient de connivence avec Hitler et nie l'Holocauste. Un recours collectif a été déposé contre les confirmations antisémite de Sidérov devant le tribunal de district de Sofia en vertu de la loi sur la protection contre la discrimination. Le tribunal en sépare huit affaires distinctes et statue que le fondateur d'Ataka n'a fait aucune discrimination, et il n'y a pas la moindre preuve, que ces mots ont causé du tort aux juifs. C'est ainsi que la juridiction supérieure a statué, et la Cour suprême de cassation n'a même pas trouvé de motif pour traiter l'affaire. Gabriela Behar et Catherine Gutman, participantes au recours collectif, ont déposé une plainte auprès de la Cour européenne des droits de l'homme à Strasbourg. En 2021, elles gagnent en première instance.

L'antisémitisme n'a jamais quitté la Bulgarie !

Nous en sommes arrivés là parce que, depuis des décennies, la société bulgare et ses institutions refusent de reconnaître les manifestations systémiques de l'antisémitisme. Et lorsqu'il est pointé du doigt, aucune mesure scrupuleuse n'est prise. Un des derniers cas, constaté avant ceux inspirés par Vazrajdanè, était la participation à la Foire du livre de la maison d'édition Edelweiss, publiant de la littérature nazi et antisémite. Après une lettre de protestation de l'organisation juive "Shalom", l'association Livre bulgare, organisatrice de la foire, s'est lavée les mains, en déposant un rapport au parquet et... "Edelweiss" est resté à la Foire. Ce cas ne constitue pas un précédent. Dans les librairies bulgare on trouve facilement de la littérature nazi et antisémite. Et sans mentionner les souvenir nazi, provoquant un choc pour certain touristes occidentaux, sauf si néonazis. Et „La marche de Lukov", interdite en théorie ces dernières années, prend la forme tantôt d'une marche, tantôt d'une veille.

Le repentir raté

Le seuil trop élevé de tolérance de l'antisémitisme en Bulgarie est la conséquence de l'absence de mesures institutionnelles fermes. Cependant, la raison la plus profonde qui peut l'expliquer est le fait que la société bulgare n'a jamais pris conscience de sa propre responsabilité à l'égard du sort des Juifs en Bulgarie. Selon le récit historique officiel, la Bulgarie a sauvé ses Juifs et le sort des 11 343 Juifs abandonnés des territoires bulgares nouvellement annexés reposent sur des facteurs indépendants des Bulgares. Des études telles que « La déportation des Juifs de la Macédoine du Vardar, de la Thrace de Belomorska et de Pirot » de Rumen Avramov et Nadya Danova, dans lesquelles la question de la responsabilité dépasse la rhétorique et trouve une réponse documentaire, ne reçoivent jamais la réponse publique qu'elles méritent.

Avec un tel récit dominant, il n'y a aucun moyen de développer une sensibilité à la responsabilité de la société et de l'individu. Le

régime hitlérien était responsable de notre antisémitisme avant 1944. Et nous n'avons même pas remarqué les attitudes et les messages politiques antisémites à l'époque du socialisme (qui constituent un sujet sérieux en soi). Et pour l'antisémitisme post-socialiste en Bulgarie, il suffit de rejeter la responsabilité sur Siderov, sur Kostadinov ou un autre dirigeant d'extrême droite. Dans la mesure où nous tolérons l'antisémitisme (ainsi que toute forme de haine d'ailleurs), c'est aussi notre problème. Personnel. Il n'est pas possible de lutter efficacement en Bulgarie contre cette maladie sans en être conscient.

[1] <https://www.toest.bg/bulgarskata-rezistentnost-kum-antisemitzma/>

Svetla Encheva est une sociologue, journaliste, blogueuse et militante sur les questions des droits de l'homme.

PISCINE RÉSERVÉE AUX BLANCS - une nouvelle épisode de tourisme d'affaires à la bulgare

Êtes-vous déjà allés dans une piscine réservée aux Blancs ? Il y a plus de 10 ans, une de mes amies, Biserka Yotova, d'origine rom, et moi-même avions fait des grosses vagues au même endroit. Néanmoins, la discrimination continue...

Un jeune couple décide d'aller se rafraîchir à la piscine de plage la plus branchée de la capitale - AquaBankya. Avec un autre couple d'amis et son enfant d'un an, ils sont dans la file d'attente pour acheter leurs billets d'entrée. Dès leur arrivée, la sécurité s'avance vers eux et leur indique qu'il n'y a plus de place. Mais qu'à eux, même si d'autres personnes attendent derrière eux.

Ils se mettent de côté et attendent, pour finalement voir par eux même que pour les autres nouveaux arrivants de la place il y en a pourtant. Face à cette humiliation honteuse, ils demandent une explication à la sécurité toute puissante. De blabla à tour de passe-passe, de mensonge en mensonge, l'agent sécurité hausse les épaules. Enfin énervé, il lâche "ce sont les consignes de la direction". Alors, essayons d'échanger avec le gérant. Ah il n'est pas là. Le petit groupe attend patiemment dans la chaleur avec le jeune enfant. Pas vraiment pour entrer dans la piscine, mais pour comprendre cette interdiction d'accès. Dans ce décor, de temps en temps quelques ricaneries méprisantes des passants. Soudainement, les agents de la sécurité se rendent compte qu'ils peuvent devenir célèbres - car il est clair et net qu'il s'agit d'un cas de discrimination raciste indirecte. Soudainement, une table avec des tabourets tombe du ciel spécialement pour eux - 4 adultes et un enfant. Et devant leurs yeux des dizaines de visiteurs continuent d'accéder à la piscine, et personne ne se sent concerné, pas la moindre empathie - "je m'en fous". Evidemment, le groupe refuse et repart brutalement humilié. L'homme et la femme

vienennent d'avoir leurs diplômes - lui d'ingénieur BPT et elle d'infirmière. Je précise ceci car dès fois il est précisé que "le client doit être cultivé, propre et bien éduqué...", peut-être devraient-ils rajouter "les clients ne doivent pas être noirs, roms, ni migrants...".

De tel discrimination sont constatées dans de nombreuses villes bulgare. Il y a quelques jours, j'ai entendu parler de la même histoire à Kyustendil. Personnellement je suis furieux ! de nouveau... ! Continuer de croire que ça a un sens de rester ici avec mes enfants, dans ce pays où mes amis continue de subir les moqueries, de la discrimination brutale, du mépris et du rabaissement.

Chers ami(e)s, roms, quelle que soit votre situation sociale, ne vous cachez pas, lorsque vous voyez des gens ou des groupes de personnes se faire rabaisser et mépriser par l'antiziganisme. Réagissez - comme vous le pouvez, à votre niveau, peu importe où vous êtes et où vous travaillez. Cela vous concerne, vous aussi, quel que soit votre haut niveau d'intégration et d'assimilation dans la majorité. Ne reniez pas votre appartenance."

Ognyan Issaev travaille sur l'éducation citoyenne, le travail associatif et le débat professionnel. Il est partiellement impliqué dans les processus de développement de politiques d'intégration pour les populations Roms et analyse occasionnellement les discours de haine anti-Roms dans les médias bulgares. Il écrit pour des médias roms, bulgares et étrangers. Il est spécialiste dans les domaines de la liberté d'expression, des droits humains et des questions des minorités.

Le parti VMRO-Mouvement national bulgare discrimine, a statué la Commission anti-discrimination (KZD)

07.07.2023

La Commission anti-discrimination (KZD) a puni d'une amende de 1 000 BGN le parti politique « VMRO-Mouvement national bulgare » (VMRO-BND), et ce dernier a reçu une interdiction légale de publier des textes nourrissants des préjugés contre certaines communautés ethniques. La plainte a été déposée par Liliana Kovatcheva par l'intermédiaire de l'avocate Diana Dragieva du Comité Helsinki bulgare (CHB). En tant que citoyenne bulgare d'origine rom, Kovacheva se sent discriminée en raison du contenu du site officiel du VMRO-BND. La page « La Question tsigane » contient des centaines de messages insinuant que tous les Roms ont des tendances et des comportements criminels. Les publications sont remplies de discours de haine et imposent un sentiment d'opposition entre Bulgares et Roms. Les publications présentent de manière manipulatrice l'existence d'un crime lié à l'origine ethnique et d'un État tolérant ce type de crime. De nombreux

exemples d'appels directs à la violence contre les Roms ont été recensés.

Ci-dessous quelques titres et citations qui illustrent clairement la nature des messages publiés : "On ne peut pas se passer d'armes", "Les scientifiques ont calculé - nous dépensons 4 milliards pour les Tsiganes prolifiques", "La criminalité domestique des Tsiganes peut et sera brisés seulement d'une main de fer", "Ces animaux doivent être exterminés jusqu'au bout!". Les textes affirment sans équivoque qu'il existe « un crime tsigane impuni » et une « terreur tsigane », que les Roms « te tuent comme un chien », « puis ils sont arrêtés, interrogés et tranquillement relâchés », etc. Le contenu a été rassemblé pendant de nombreuses années et la majorité des auteurs sont des personnalités politiques anciennes et actuelles du parti - Angel Jambazki, Iskren Veselinov, Julian Anguelov, Carlos Contrera, Boyan Chukov, Kostadin Kostadinov, mais aussi des journalistes, comme Kalina Androlova.

La Commission souligne que la stigmatisation de l'appartenance ethnique constitue une discrimination interdite par la loi. Les arguments du VMRO-BND en faveur de la liberté d'expression ont été rejetés, car les publications violent les droits de l'homme. La Commission déclare clairement que la référence à la liberté d'expression ne peut pas être appliquée en cas de discours de haine et de violation des principes démocratiques.

Le texte en bulgare [ici]

<https://bghelsinki.org/web/files/richeditor/documents/external/institutions/kzd/2006-27-kzd-vmro.pdf> .

**Le Comité de Helsinki en Bulgarie est la plus ancienne ONG en Bulgarie de protection des droits de l'homme - politique, citoyens, culturels, sociaux.

Des aspirants à tuer les enfants des communistes empêchent le débat sur la construction d'un nouveau monument de Kadrinka Kadrinova publié par Baricada.*

Ce 19 juillet, dans la salle de la maison de quartier „Anton Strachimirov“ s'est tenue la seconde discussion autour du projet d'ériger, dans le Jardin de Boris, un monument à la mémoire des enfants assassinés entre 1923 et 1944, période de luttes tragiques en Bulgarie. La discussion a été néanmoins gâchée par les attaques agressives d'opposants à ce mémorial, opposants instrumentalisés par la publication sur la page Facebook du Traycho Traykov (parti Démocrates pour la Bulgarie) - maire de l'arrondissement Sredets de la capitale. L'endroit ciblé par le projet - derrière le Monticule fraternel dans le Jardin de Boris, se situe dans cet arrondissement de Sofia, son maire s'est vu obligé d'organiser deux discussions

publiques [ici](#) sur cette initiative. La première présentation du projet, suivie d'une discussion, s'est tenue le 5 juillet dans le même lieu et dans le calme en respectant l'ordre du jour. Les participants étaient majoritairement adhérents au projet.

Le 13 juillet, une semaine avant la seconde réunion planifiée, le maire publie sur sa page Facebook sa position et son appel aux opposants [ici](#) de ce projet. Primo, le maire leur demande de se manifester en envoyant par écrit à la municipalité leurs positions avant le 14 juillet, et secundo de participer activement au débat public du 19 juillet, afin de donner l'avantage aux détracteurs du projet.

L'essentiel se joue lors de la discussion du 19 juillet, où Traykov n'était même pas présent. En revanche, les premiers arrivants et prenant place à l'avant de la salle étaient des jeunes hommes déterminés, aux cheveux rasés courts, pour la plupart vêtus de noir. Certains avec des tee-shirt „En mémoire du général Hristo Lukov“. D'autres avec le symbole très parlant de la faucille et le marteau dans un cercle rouge barré en diagonal, et avec le slogan „Décommunisation“. Ensuite, il s'est avéré que la bande s'est munie aussi d'un drapeau avec le même symbole représenté sur fond noir. Ce drapeau est brandi à la fin de l'événement, en point culminant pour faire dérailler la discussion. Dans ce groupe se distinguent par une agitation particulière des adhérents connus de l'organisation „COMBATTANT“, dirigés par leur meneur Georgi Georgiev. L'eurodéputé de

GERB Andrey Kovachev, même s'il n'est pas resté longtemps sur place, s'est affiché en dénonçant haut et fort le communisme.

Toute tentative de prise de parole de la part des initiateurs de ce mémorial est interrompue par les hurlements, les cris et les piétinements des partisans du maire Traykov. Ces derniers profèrent des slogans anti-communistes, et sous une pluie d'insultes, s'élève un discours disculpant les assassinats d'enfants durant l'Insurrection du septembre 1923 et durant la résistance antifasciste de 1941-1944, au motif qu'ils étaient des enfants de communistes, méritants par voie de conséquence d'être tués : leur mise à mort n'aurait donc pas été une action fasciste... Le fait d'adjoindre à ce mémorial les enfants juifs est l'objet d'attaques particulièrement virulentes. Voyez vous cela constituerait une trahison nationale d'admettre que l'État bulgare (allié de l'Allemagne nazie et de l'Italie fasciste jusqu'en septembre 1944) aurait quelque chose à voir avec l'holocauste.

Le récit de Lyudmil Dimitrov témoigne de l'ambiance de cette réunion : „Le débat public sur le mémorial des enfants assassinés entre 1923 et 1944 était une honte pour les prétendus démocrates opposés au mémorial. Ni les médias, ni le site de la mairie n'avaient annoncé le débat. Le maire Traykov n'a pas participé, il s'est caché dans un trou. La mairie n'a pas mis à disposition l'équipement nécessaire à son déroulement. A chaque fois, qu'un soutien du l'initiative essayait de s'exprimer, les partisans de Traykov se mettaient à faire du bruit, à hurler et à rigoler. A l'évocation des enfants assassinés, la conseillère municipale de "Démocrates pour la Bulgarie" Marta Georgieva s'esclaffait. Dans ces circonstances, une grande partie du groupe initiateur a quitté la salle. Vers la fin j'ai réussi à prendre la parole pour exposer l'argument que ce monument ne pourrait en aucun cas nous diviser, car personne dans une démocratie européenne ne justifierait des meurtres d'enfants. Il s'est avéré hélas que je me trompais. Quelqu'un dans la salle s'est levé et a dit que tous ceux quiaidaient les communistes auraient dû être tués, fussent ils des enfants. Lorsque je lui ai répondu que je suis communiste et j'ai trois enfants et lui ai demandé si je devais le laisser les tuer, un autre s'est levé et m'a confirmé qu'il ferait le nettoyage sans hésiter. Voilà le visage des électeurs de "Démocrates pour la Bulgarie" et de M. Traytcho Traykov.“

L'échec brutal des débats sur le monument antifasciste a incité les initiateurs à écrire et à envoyer une lettre de contestation au maire de Sofia, Yordanka Fandakova, au président du Conseil municipal, Georgi Georgiev, à l'architecte en chef de Sofia - Zdravko Zdravkov et au maire de l'arrondissement "Sredets", Traytcho Traykov.

Evgeniy Beliy, président de l'Union antifasciste bulgare a condamné ce sabotage. En réponse aux confirmations des opposants que "il n'y a pas eu d'enfants assassinés, ni du fascisme en Bulgarie", l'Union antifasciste Bulgare a publié la longue liste des enfants victimes. Cette liste est le résultat de longues recherches et analyses des faits, réalisées par le Comité d'initiative.

Baricada est une plateforme d'opinions diverses à la recherche des voies différentes. Nous publions des analyses critiques du modèle social établi. Nous cherchons les bases communes des processus mondiaux. Sans ignorer leurs implantations dans notre réalité locale, nous nous efforçons de démontrer qu'il ne s'agit pas d'une problématique propre à la Bulgarie, mais d'une problématique globale et systémique.

En mémoire de l'antifasciste et membre de l'Union des jeunes travailleurs (ReMS) Jackie Wagenstein

Ce 29 juin 2023 s'est éteint l'artiste, l'antifasciste et l'humaniste centenaire Angel Wagenstein dit Jackie. Nous publions ici en son hommage le discours de la journaliste Kadrinka Kadrinova aux funérailles de Jackie à la Synagogue de Sofia.

„C'est avec beaucoup d'émotion et d'humilité que je me tiens ici aujourd'hui devant vous, pour témoigner mon profond respect à l'artiste, l'antifasciste, l'humaniste Angel Wagenstein, notre bien aimé Jackie, l'éternel „remsite fervent”, comme il se définissait lui-même, l'éternel insurgé contre tout dictat, toute forme d'injustice, contre l'hypocrisie et la fausseté. ... Il s'est trouvé que

j'ai été la dernière à enregistrer à la fin de l'année 2022 ses pittoresques récits de sa jeunesse antifasciste au sein de ReMS. Jackie adorait se souvenir de cette période de sa vie, remplie d'idéalisme innocent et la raconter en faisant référence au contexte contemporain brûlant.

Trois autres journalistes - de belles plumes ici présent(e)s Velislava Dareva, Veliana Hristova et Hristo Georgiev, étaient parmi les personnes proches de Jackie dans ces dernières années de vie. Ils ont documenté dans des interviews et des articles ses idées et ses convictions qu'ils partageaient. Il y a six ans, Jackie avec leur soutien fait naître l'initiative d'ériger un mémorial aux enfants, disparus en Bulgarie dans les conflits tragiques entre 1923 et 1944. Je suis sûre que s'il ne nous avait pas quitté ce fin juin, il aurait élevé sa parole ardente face aux nouveaux candidats-assassins d'enfants antifascistes, qui ont insulté le débat public autour de ce mémorial.

Jackie n'aurait pas hésité à s'exprimer contre une autre "casus" engorgé de fascisme et d'antisémitisme, qui a ressurgi ces derniers jours - la demande publique de changer le nom de la rue Violeta Yacova, héroïne de la résistante antifasciste, demande qui s'est confronté à l'opposition de l'Union antifasciste de la Bulgarie.

le constater, le fascisme renaît en Bulgarie et je ne sais pas si on s'en rend bien compte. Je résiste également au capitalisme. Car le fascisme n'est qu'une brique de construction, immonde, mais temporaire du capitalisme."

Je souhaite également citer une confession que Jackie m'a faite lors d'une de nos discussions en 2022. Un sujet, dont il a maintes fois repris et qui l'a beaucoup chagriné - le destin du film Etoile, dont il avait écrit le scénario et tourné en 1959 par son ami Konrad Wolf. "C'était le premier film au monde sur l'Holocauste", comme le soulignait toujours Jackie. Le film reçoit le grand prix du Festival à Cannes, mais aussi d'autres prix de festivals, où il est présenté. Mais en Bulgarie le film est interdit !

Le grand Wagenstein, m'a dit avec beaucoup de peine : "Cette interdiction est encore aujourd'hui une dissimulation honteuse des crimes du fascisme. La déportation des Juifs de Macédoine et la la Mer Egée, qui se trouvaient alors dans les frontières de la Bulgarie unie, a causé leurs morts. Ce sont les wagons des Chemins de fer bulgares qui les ont déportés, et c'est bien la Police bulgare qui les a surveillés jusqu'à Vienne. Treblinka est une création terrifiante. Encore à la gare d'arrivée ils sont déshabillé pour les amener dans

les chambres à gaz. C'est une page de la honte de l'histoire bulgare. Et la Bulgarie prétend qu'elle n'a rien à voir avec ce qui s'est passé. TOus les régimes - de gauche comme de droite, dissimulent la culpabilité du fascisme bulgare. Le bulgare! pas l'italien, pas l'espagnol... "

La parole d'Angel Wagenstein. L'homme et le créateur, nous laissant un bel héritage à étudier et expérimenter - de cinématographie, de littérature, et le défi d'être un citoyen honnête."

Angel Wagenstein - Jackie est un réalisateur, scénariste, écrivain et personnalité publique bulgare, résistant antifasciste pendant la Seconde Guerre mondiale. Il participe activement aux activités d'un groupe de combat antifasciste. En vertu de la loi sur la protection de l'état, il a été envoyé dans un « camp de travail juif » en Macédoine, d'où il a réussi à s'échapper. En 1944, il est arrêté et condamné à mort en vertu de la Loi de protection de l'État, l'exécution de sa peine est retardée et le changement de pouvoir en Bulgarie le sauve. Le film, réalisé par Konrad Wolf sur son scénario "Étoiles", reçoit le Prix Spécial du Jury au Festival de Cannes en 1959, mais est interdit en Bulgarie.

🔥 Nous remercions tous les collectifs et auteurs qui ont contribué à cette newsletter. Si vous souhaitez faire partie de la prochaine, troisième édition, envoyez-nous vos matériels à l'adresse mail bgafa@riseup.net. Il peut s'agir d'opinions publiques et de lettres, d'extraits de textes déjà publiés, de courts commentaires, d'appels, d'images, etc. Nous vous serions reconnaissants si vous pouviez essayer de vous limitez à une longueur d'environ 500 mots/texte. Nous serions ravis si vous souhaitez participer à la création de la prochaine newsletter et/ou nous aider avec les traductions.🔥

Въведение

Това е вторият брой на Български антифашистки бюлетин – издание, което се стреми да подпомага борбата с надигащия се фашизъм в страната и по света. Бюлетинът е иницииран от неформална група български емигранти, които участват в леви антиавторитарни колективи в чужбина и в България. Събираме и превеждаме на няколко езика кратки материали с разкази и анализи относно събития в България, написани както от отделни активисти, така и от колективи, като по този начин искаме да съдействаме за изграждането на транснационална солидарност.

В номер две на бюлетина разглеждаме събития и материали в периода юли, август и септември 2023г. Лятото в България беше белязано от масови феминистки мобилизации из цялата страна, провокирани от зверски случай на насилие, основано на пола. 18 годишната Дебора беше жестоко пребита, обезобразена на множество места с макетен нож и остригана от приятеля си, който само след 72ч. в ареста за “лека телесна повреда” беше пуснат на свобода. Това отприщи невиждана вълна от протести в 45 града в страната, които доведоха и до законови промени, за съжаление диктувани от консервативните сили, които изключиха за пореден път нехетеросексуалните хора от защита от домашно насилие.

В броя ще видите още материали за надигащия се антисемитизъм в българското общество и откъде идва; за графити с език на омразата, свастики и нацистки символи в центъра на София; изключително расистко третиране на семейство роми в басейн; но и за това как ромска активистка получи справедливо решение за расистката реч на бившата управляваща крайно-дясна партия ВМРО. Също така ще намерите синтез от доклад на италиански колектив, който хвърля светлина върху ужасната съдба на преминаващите през т.н. Балкански маршрут бежанци от Близкия изток, нечовешкото третиране, което срещат, от полици и Фронтекс, и многобройните случаи на загубили живота си мигранти в последните години. По-нататък сме включили коментар на присъстваща журналистка на неуспешното обсъждане на идеята за паметник на загиналите деца по време на Септемврийското въстание (1923) и на антифашистката съпротива (1941-1944), както и неин *in memoriam* за антифашиста Анжел Вагенщайн - Джеки, който почина на сто годишна възраст това лято.

Напомняме, че ние нямаме намерение да ставаме представители или говорители на българските активисти; като емигранти ние нито сме в позиция да бъдем такива, нито смятаме, че е редно да говорим от името на хора с разнообразни политически идеи. Това, което искаме да направим тук, е да запазим различията с уважение, да им дадем пространство и да спомогнем за очертаването на общите фронтови линии и належащи проблеми за антифашистката борба в България. Сами не можем да се справим с тези задачи, но ние сме тук – като участници в разговори, преводачи и другари, които участват в една обща, вярваме, борба, изразяваща се по множество начини. *;No Pasarán!*

Първи брой на Български антифашистки бюлетин (месеци юни и юли) [тук](#)

Насилие, нацизъм, патриархат? – Не и в нашия свят!

Активистки апел за участие въвствие и протест срещу патриархалното насилие на 5.08.2023.

Шествие и демонстрации пред централите на насилието – израждане, БСП, РОД, БНС, БПЦ. Помните ли кои бяха против закона за домашното насилие? Помните ли кои не искат да се отвори и дума за останалите форми на насилие? Помните ли кои бореха “джендъри” и разпространяваха омраза? Помните ли кои настройват едни хора срещу други и си мислят, че имат правото да се разпореждат и да пребиват?

Видяхте ли проявленето на “традиционните ценности” и “патриотизма”, които с патриархалната си и консервативна агресия се опитват да наложат доминация на едни лица над други? Да кажат кой какво може да прави и на кой къде му е мястото? Нападателят от Стара Загора също е “патриот”, “пазител на традиционните ценности”, съзнанието и действията са му болен продукт от години смъртоносна пропаганда и омраза. Заедно със съдийката, пусната го на свобода, подкрепят и Путлер. За тях мир значи насилиниците да се оставят да насиляват. Това ли искаме? Хора, които си въобразяват, че са нещо повече от другите? Хора, които решават, че има по-ниски от тях?

Нацизмът не е мнение, а престъпление – Заедно срещу всяка форма на омраза и насилие.

Момичето в Стара Загора. Одеон. ФКЦ Варна. Гьоте. Прайда. ЛГБТКИА хората. “Джендърите”. Евреите. Ромите на басейните. Бежанците. Транс хората. Кучето Мечо и милиони други животни. Жените. Стотици знаци и прояви на омразата по улицата, парламента и другаде. Кого още чакаме да нападнат, за да действаме? Ако не се защитаваме активно заедно и не спрем фашизма от рано, фашизмът ще спре нас едни по едни. Момичето в Стара Загора – накълцана, обръсната, пребита от “патриот” – “родолюбец”, подкрепен от другите си бандитчета, заплашващи с насилие. Соломон Паси – брутално неприемлива антисемитска картичка в онлайн групата на израждане. Явор Божанков – брутално силово заглушаване.

ЛГБТКИА общността – спрени прожекции, нападани хора след прайд, псувания, нападения, заплахи, опити за делигитимиране, преписване на чудовищни неща и омраза. Провеждане на референдум за повече омраза към тях. Бежанци – страдащи от брутален расизъм и омраза основана на произход. Нападения, нарушенни права, стрелби по границата, обири от полици. Побоища и липса на съчувствие.

Ромите – не допускани по расистки причини до басейни, нападани от различни финансиранни от Путин обекти Транс хората – ограничени от ВКС брутално така че да не могат спокойно да излизат в чужбина, да имат проблеми да изпълняват почти всичко, което изисква лична карта – работа, наемане на квартира, разхождане навън.

Социални центрове, организации – нападения, псувни, опити за рушене Жените – десетки убити, изнасилвани, тормозени, обиждани, малтретиран, нарязвани с макетно ножче.. На протеста нека разкажем и личните си случаи. Моля пишете ни, ако имате реч, нещо, което искате да споделите. Да спрем разните фашистки, фашизOIDни, сталинистки, нацистки и всякакви прочие тоталитарни и авторитарни организации! Да настояваме проводниците на омразата като иБраждане, БСП, БНС, РОД, БПЦ и всички идеи на омразата да се спрат. Да спрем геноцида! Тази събота 05.08, 18 часа пред Съдебната палата в София.

В защита на свободата, солидарността, уважението, човешките права за край на всяка човеконенавистна. ЗА ЖЕНИ, ЖИВОТ, СВОБОДА. Носете си феминистка литература, ЛГБТКИА флагове и всичко, което ви кара да се чувствате свободни и равнопоставени. Ще четем, ще пеем, ще танцувааме и рецитираме.

Позиция на Феминистки мобилизации / Feminist Mobilisations за приетите промени в ЗЗДН и НК.

Вчера в пленарно заседание, правителството прие промени в Закона за защита от домашното насилие и Наказателния кодекс. Въпреки нашето настояване от сутринта за конструктивен и целенасочен диалог, такъв не беше проведен в шестте часа, в които народните представители заседаваха. Въпреки това промяната в ЗЗДН беше гласувана, с приемането на дефиницията за "интимна връзка": "Съвкупност от доброволни, трайни,

лични, интимни, сексуални отношения между две физически лица, от мъжки и женски пол, независимо дали споделят едно домакинство и чието възникване, съдържание и прекратяване не са обект на право регулиране от друг закон. Трайни по смисъла от предходните изречение са отношения с продължителност поне от 60 дни."

От колектива на Феминистки мобилизации, считаме че:

-Приетата дефиниция разширява кръга на хората, които могат да търсят защита, каквато беше и основата на едно от нашите искания. -Приетата дефиниция изключва ЛГБТИ+ хората, да търсят защита по силата на този закон. -Срокът от 60 дни не удовлетворява по никакъв начин исканията ни за улесняване и незабавна защита на хората, които са в насилиствена връзка. Нашият колектив признава единствено първата точка, като една много малка стъпка към смисленост и грижа към защитата на хората които преминават през насилие в момента и които най-често са жените.

Ще продължим да държим отговорни народните представители и изпълнителната власт, за прилагането на новоприетите промени и допълнения в ЗЗДН, в това число: -Обявяването на отварянето на кризисни центрове във всеки областен град в България. -Свикването на Националния съвет за превенция и защита от домашното насилие към МС, обявен във вече приетия ЗИД на ЗЗДН (обнародван в Държавен вестник на 01.08.2023г.) да бъде сформиран и да започне да работи в рамките на следващите седмици.

Ще продължим да настояваме за: -ЗЗДН да бъде валиден за всеки един гражданин на България, без значение от тяхната раса, етническа принадлежност, възраст, увреждане, религия, народност, сексуална ориентация, икономически статус и други измерения.

-Въвеждане на дефиниции за фемицид, насилие, основано на пола и престъпления от омраза, извършени на основата на пола, в Наказателния кодекс. Българското наказателно право и до ден днешен не признава съществуващото на системния сексизъм, и че полът може да е дискриминационен мотив, който да обосновава по-тежка наказуемост/по-ефективни мерки за защитите и неотклонение на извършителя в досъдебното производство;

-Да се създаде правна рамка за адресиране на психологическото, икономическото насилие и всички други форми на насилие срещу жени, които са отвъд физическото посегателство – единственият вид насилие, основано на пола, разпознато от наказателното законодателство на България към момента.

-Държавата трябва да даде ясна заявка спрямо защитата на телесната автономност на подрастващите деца и млади хора. Липсата на сексуално образование е сред основните причини насилието да не се разпознава като такова своевременно, както от потърлевшите, така и от хората около тях. Настояваме за въвеждане на задължителни часове по сексуално образование в училищната програма, които да бъдат съобразени с нуждите, възрастта, сексуалната ориентация и джендър идентичността на

всички деца, което ще действа като превантивна мярка срещу сексуален тормоз.

Не на последно място, в следобедните часове на деня вчера добавихме и още едно искане: -Оставката на Вежди Рашидов като народен представител. Недопустимото му изказване, в почивката на заседанието, доказва че проблемът с насилието и в частност с насилието основано на пола и женомразството е структурен проблем и хора с такива изявления, не заслужават да имат представителни функции и привилегии от най-високото парламентарно ниво.

В обобщение: крайно време е управляващите да започнат да мислят в посока на включване на всички български граждани, вместо да създават закони, които се основават на дискриминация и изключение.

Обръщаме се към всички жени, които преминават през насилие в този момент, да не се обезкуражават и да търсят подкрепа и защита, при първи признания на насилие, без да броят дните.

Феминистки мобилизации е феминистки колектив, борещ се за социалното, икономическото и политическото равенство на половете.
<https://www.femmob.com/>

Синтез на първия доклад от България: „Torchlight, да хвърлим светлина върху непрозрачната насилиственост на европейския граничен режим“.

От 25 юни 2023 г. Колективът Балкански маршрути работи в югоизточния район на България, в близост до турската граница, по-точно между Харманли и Свиленград. Колективът е неформална група от активист(к)и, която си поставя тройна цел: да подкрепя активно хората, които преминават по балканските маршрути, да събира свидетелства и да документира полицейското насилие по границите на Европа, и да мобилизира гражданското общество по темите, свързани с миграцията.

В израз на солидарност с мигрантите, докладът ни представя стриктно фактите. След два месеца, прекарани в България, целта ни е да инфораме и да осъдим публично расисткото насилие на властта, която ежедневно погазва основните права на мигрантите. На фона на характерната за българският контекст дезинформация, непрозрачност и виновно мълчание, прикриващи действията на българските и на европейските власти, този текст се опитва да „даде гласност“ и да предупреди за лъжите на институциите, които се опитват да ни заглушат и да осуетят нашето необичайно и дразнено присъствие.

Информацията, която ви представяме, е плод на постоянно колективно проучване, а използваните свидетелства са събрани направо от разказите на хората, които срещнахме, и са публикувани с тяхно съгласие и с гарантирана анонимност. Въпреки че този доклад се фокусира върху

ситуацията в България, като колектив държим да подчертаем, че практиките, които наблюдаваме тук, се вписват последователно и приемствено в европейската рамка „за миграцията и убежището“. Българо-турската граница представлява към момента сухопътния вход към Европа, най-горещата точка и границата, по която се прилага най-много насилие по т.нар. балкански маршрут.

Необходимостта да разгледаме задълбочено българския контекст произхожда от една страна от увеличаващия се поток от хора, констатиран през 2022 г. Другият мотив е бруталното полицейско насилие върху преминаващите хора, която вече бе разкрита от разследванията на Human Rights Watch и Lighthouse Reports. Последните статистики, публикувани от Главна дирекция Гранична полиция, показват още по-голямо засилване на потока през летните месеци на 2023 г. с ръст от 73% на недопуснатите нелегални преминавания на турско-българската граница през юни и юли спрямо същия период на 2022 г. (46 940 человека през 2023 г. срещу 27 083 през 2022 г.). Пак по данни на гранична полиция от 1 януари до 7 август 2023 г. са спрени 108 954 незаконни опита за пресичане на границата, докато за същия период на 2022 г. случват са били 67 846. Очевидно увеличението на потока върви успоредно с увеличаване на броя на отблъскванията (push-backs): самите власти се хвалят в медиите и отразяват тази практика в статистиката.

В двата центъра за задържане в страната, системно и преди всяка проверка, са задържани хората, които влизат на територията на страната по нерегламентиран начин. 98% от търсещите убежище в България, са задържани за период от 15-20 дни, преди изобщо да им се позволи да

подадат молба за закрила, като този период може да продължи до 18 месеца, ако за конкретния човек съществува възможността да бъде депатриран. Подаването на молба за убежище е предмет на постоянно изнудване и безкрайни препятствия, дори от страна на чиновниците на Върховния комисариат на ООН за бежанците (UNHCR). А бързите процедури завършват с масов отказ в зависимост от националността на търсещия убежище. Освен това, иранските и кюрдските дисидент(к)и, които бягат от диктатурите в държавите си, са изправени пред реален риск от депортация, която за тях би означавала екзекуция или доживотен затвор.

Третата и четвъртата част на доклада разглеждат темата за полицейското насилие по турско-българската и по българо-сръбската граница, където моделите на поведение са много сходни, с разликата че по българо-турската граница намесите често водят до изтласкане на хората на турска територия, докато по българо-сръбската граница обикновено мигрантите са задържани или връщани в отворените лагери. Зоните, където ежедневно продължава да се упражнява насилие, са около Калотина на запад и цялата област между Лесово и Малко Търново на юг. И в двата контекста не става дума за епизодично, а за систематично прилагане на насилие. Методът на работа на българската гранична полиция включва събличане на хора и последващ побой с бейзболни бухалки, понякога в продължение на часове. Насъскват се обучени кучета, за да хапят мигрантите, стреля се за сплашване, а понякога оръжието се насочва директно към хората. Телефоните на мигрантите са изземани или чупени, крадат им се всички пари, кредитни карти и дрехи, които стават за носene.

Някои от разказите говорят за участието на агенти на Фронтекс в подобни операции, заедно с българската гранична полиция. Ние констатирахме присъствието на Фронтекс в полицейското управление на Гранична полиция в Средец, което служи като оперативен център за дейностите по залавяне и изтласкане. Също срещнахме полициа и военни с фланелки, типични за привържениците на крайно десни идеологии, например изобразявачи римски фасции от фашистко събрание в Предапио.

За да завърши този текст, искаме да припомним какво го вдъхнови : "Тук, на външната граница на Европа се сблъскваме с безсилие пред системата на потисничество, в която участват всички, от малкото кметство на Харманли до Европейската комисия, от един обикновен граничен полицай до директора на Фронтекс. Надяваме се нашият доклад, както и самото ни присъствие по границите, да покълне , тъй като знаем, че трябва да сме много и че само в разнообразието от възможни практики можем да преодолеем това безсилие и, признавайки радикалността на борбата за свобода на движението, превръщайки солидарността в своето оръжие, можем да отваряме дупки в бодливата тел на Крепостта Европа."

Линк към пълния текст на доклада на български в сайта на колектива Автономна безвластническа група "АнархоСъпротива"[тук](#)

Collettivo Rotte Balcaniche е създаден с идеята активно да подкрепя мигрантите по целия свят и особено тези, които пътуват по Балканския маршрут.

Език на омразата, свастики и нацистки символи в центъра на София.

Коментар на гражданска активист в социалните мрежи (фейсбук) по повод нацистки графити в София **20.07.2023** Какво правим?? В стария еврейски квартал намирам срещу един от красивите барове кола, без номера и изпотрошена, облепена с фашистки послания, която дори Столичен инспекторат не помръдва, докато мие улиците. До нея на красивия бар, също от скоро покрит с грозни надписи и издраскан, виси стикера "Born for Violence" - "Родени за насилие" и следващия го "Сами срещу всички"... Малко по-надолу по ул. "Цар Симеон" започват да се появяват заплашителни табели с изобразени човечета в акт на насилие с надписи "Внимание: Кварталът е пълен с футболни хулигани". След него, масово вече по красивите гради освен до скоро невинните "SW 99", виси и добре познатият фашистки орел - символ на третия Райх, а още по-надолу започват и надписите "мразим цигани". Никога не съм виждала толкова много и все по-стряскащи пропагандиращи насилие надписи, които вече излизат извън вратите на щаба на "София Запад".

Миналата година след мача "Левски-ЦСКА", слава Богу, с победа за първите, и във втория ден на КВАРТАЛ Фестивал, тези хора мятаха не пиратки, а цели бомби и докато с най-спокойния тон, но преобръщащ отвътре адреналин, се опитваха да отместя празнуващите, демонстриращи новите си татуировки с пречупен кръст и портрети на Хитлер, заявявайки ми открито, че не са фенове, а истински фашисти, част от тях вече се опитваха да преобърнат пристигналата полицейска кола. Полицаят (един) ме погледна и каза, че ще ме чака на отсрещната улица и ако се наложи, ще вика спешна помощ. Спешна помощ!!! За какво?! Не може ли да го спрем преди това??! В крайна сметка моята настоятелност и непоколебимо външно спокойствие накара "феновете" да си тръгнат с риск "да не издирват организаторката". Никога не съм виждала толкова явен и развит фашизъм в действие в европейска държава, която не цъфти, а процъфтява и убива всичко, което сме градили до тук. Никога не съм виждала толкова стряскащи "свободни" послания, подтиквани към насилие, носещи езика на омразата с истински заплахи по стените на красивите стари къщи из целия център.

Тук ще припомня и неотдавнашния надпис "Jude" на магазина за бира на улица "Шишман", както и разрешената единствено от нашата държава и забранена от всички други голяма европейска среща през 2019 на крайните, гневни и склонни към насилие активисти от неонацистки и екстремистки организации от цяла Европа (!). Процъфтяването на този истински фашизъм продължава да се неглижира от държавата, а той расте и придобива все повече форми и завладява все повече територии. Легално и безнаказано. Тук обаче вече излезе извън всякакви рамки. Тук вече е

време за поемане на отговорност и спешна реакция от властта, защото нещата излизат извън контрол. И докато полицията се занимава с прибиране на хора за дракане на антифашистки надписи по паметника на Съветската армия, е време да помисли и за своите граждани и реалната и очевидна заплаха, разяждаща душите на мнозина и улиците на града. В други страни тази пропаганда е забранена, забранени са организации и партии, пропагандиращи фашизъм, насилие, омраза. У нас щъфти. Какво правим??

Високата толерантност към антисемитизма в България

Откъси от "Българската резистентност към антисемитизма", публикувана от [Toest](#)

Напоследък все повече хора в България, макар и съвсем не всички, започнаха да забелязват, че в страната има антисемитизъм. Повод за това станаха прояви, по един или друг начин свързани с „Възраждане“ – като се почне от надписа „Jude“ („евреи“), придружен с шестоъгълна звезда, на витрината на магазинче за бира и се стигне до кампанията, демонизираща основателя на Атлантическия клуб в България и бивш външен министър Соломон Паси, който е еврейин. В група на „Възраждане“ в Telegram беше разпространен колаж, на който се вижда как хора в нацистки униформи дърпат човек с лицето на Паси*, облечен в затворнически дрехи. Въпреки че от „Възраждане“ отрекоха отговорността за колажа да е тяхна и се заканиха да съдят всеки, който твърди обратното, на Facebook страниците на партията и на председателя ѝ

Костадин Костадинов постовете срещу Соломон Паси ставаха все по-агресивни, а някои от коментарите под тях – буквално подсъдни.

Преди Костадинов беше Сидеров В началото на новото хилядолетие, още преди да основе партия „Атака“, Волен Сидеров публикува две книги с откровено антисемитско съдържание: „Бумерангът на злото“ (2002 г.) и „Властва на мамона“ (2004 г.). Освен че в тях обяснява какво „зло“ са евреите, той прави внушения, че те се били договорили с Хитлер, и отрича Холокоста. Заради антисемитските твърдения на Сидеров срещу него е подаден групов иск в Софийския районен съд по Закона за защита от дискриминация. Съдът разделя иска на осем отделни дела и постановява, че нито основателят на „Атака“ е проявил дискриминация, нито има доказателства, че думите му са повлияли негативно на евреите. Така се произнася и по-горната съдебна инстанция, а Върховният касационен съд дори не намира основания да се занимава с делото. Две от участничките в колективния иск – Габриела Бехар и Катрин Гутман, завеждат дело в Европейския съд по правата на човека в Страсбург. През 2021 г. печелят на първа инстанция.

Антисемитизъмът в България не си е отивал Дотук се стигна, защото в продължение на десетилетия българските институции и общество отказват да разпознат системните прояви на антисемитизъм. А когато той все пак бъде посочен с пръст, срещу него не се предприемат адекватни мерки. Един от последните случаи преди изстъпленията, вдъхновени от „Възраждане“, беше участието в столичния Панаир на книгата на издателство „Еделвайс“, публикуващо нацистка и антисемитска литература. След протестно писмо на европейската организация „Шалом“ от Асоциация „Българска книга“ си измиха ръцете, внасяйки сигнал в прокуратурата, и... „Еделвайс“ си остана на Панаира. Случаят с Панаира на книгата не е прецедент. В България откровено нацистка и антисемитска литература може да се намери и по книжарниците. Да не говорим за сувенирите с нацистка тематика (редом до тези със сърп и чук, Путин и Тодор Живков), които хвърлят западните туристи в шок, освен ако не са неонацисти. „Луковмарш“ пък, макар през последните години да е забранен на теория, все се провежда под някаква форма – ако не като шествие, то като бдение.

Несъстоялото се покаяние Твърде високият праг на поносимост към антисемитизма в България (както и към други форми на омраза) е свързан не на последно място с липсата на адекватни институционални реакции. По-дълбоката причина обаче, с която може да се обясни и въпросната липса, е, че българското общество така и никога не е осъзнало собствената си отговорност към съдбата на евреите в България. Според официализирания исторически канон България е спасила своите евреи, а вината за съдбата на неспасените 11 343 евреи от т.нар. новоприсъединени български територии се хвърля върху независещи от България фактори. Изследвания като „Депортирането на евреите от Вардарска Македония, Беломорска Тракия и Пирот“ на Румен Аврамов и Надя Данова, в които въпросът за отговорността излиза от реториката, а на него се отговаря с документални свидетелства, така и не получават обществения отзив, който заслужават.

При такъв доминиращ исторически разказ няма как да се развие чувствителност за отговорността на обществото и на конкретния човек. Виновен за антисемитизма преди 1944 г. ни е бил режимът на Хитлер. Антисемитските нагласи и политически послания по времето на социализма (които сами по себе си са сериозна тема) дори не сме ги забелязвали. А за посттоталитарния антисемитизъм са ни виновни я Сидеров, я Костадинов, я някой друг. В степента, в която допускаме антисемитизма (както впрочем и всяка форма на омраза), той е и наш проблем. Личен. Няма как в България да се води ефективна борба с него, без да сме осъзнали това.

Линк към пълния текст [тук](#)

Светла Енчева е социоложка, журналистка, активистка в областта на човешките права, блогърка. Оригиналната пълна статия на Светла Енчева е публикувана в „Тоест“. Препечатваме текста в съкратен вариант с изричното разрешение на авторката и изданието.

Басейн за бели.

“БАСЕЙН ЗА БЕЛИ – серия поредна от бизнес туризма по български Млада двойка днес решава да се разхлади в един от най-прословутите плаж-басейни до столицата – Aquabankya. Заедно с друго приятелско семейство с дете на годинка се нареждат на опашката пред входа. Още при появата им, охранител-билетопродавач се насочва към тях, за да им каже, че няма места. Казва го само на тях, въпреки че след тях има още хора.

Те се отдръпват настрани и изчакват, за да видят с очите си как хората след тях влизат. При този срамен и унизителен развой те се опитват да търсят отговор от овластения пазач. Хъката-мъката, туйто-онуйто... върти, сучи и вдига рамене като увяхнало мушкато на слънце. Изнервен вече, неволно измърморва “отвътре така ми казват”. Тогава се прави опит за разговор с управителя. Нямало го. Малката група продължава да чака отстрани в жегата с едногодишното дете. Вече дори не толкова да влезе, а да получи някакво правдоподобно обяснение. На този фон от време на време има някакъв кух кикот от типа “пре*бахме ги“. В един момент охранителите разбират, че могат да станат известни – защото това е чиста и ясна индиректна расова дискриминация. Изведнъж от небето пада една маса с барбарон точно за тях – 4-ма възрастни и едно дете. А пред очите им продължават да влизат още десетки души, които изобщо не са се развлечували от следващото се – “ко ме бърка мен” манталитет.

Разбира се, съвсем естествено групата отказва и се прибира брутално смазана. Момчето и момичето са почти дипломиран строителен инженер и медицинска сестра в голямо столично здравно заведение. Това уточнение го правя, защото обикновено се обяснява, че “клиентът трябва да е образован, културен, изкъпан...”, а може да добавят “клиентите да не са черни, цигани...“. Все едно лекции ще изнасят, а няма да

ползват никаква услуга, за която си плащат здраво. Идентични проблеми има в много населени места в България. Преди дни разбрах за Кюстендил (Арсо Ганев). Аз лично съм бесен. За пореден път. Че продължавам да вярвам, че има смисъл да остана тук със семейството си, докато мои близки приятели продължават да са обект на подигравки, брутална дискриминация, унижение и обезчестяване.

Огнян Исаев работи по темите гражданско образование, общностна работа и професионален дебат. Частично участва в процеса на създаване на политики за интеграция на ромите и периодично анализира речта на омразата в българските медии спрямо ромите. Пише за ромски, български и чужди издания. Специализиран е в различни европейски държави и САЩ в областта на свободата на словото, правата на човека, малцинствени въпроси.

Партия ВМРО-БНД осъществява дискриминация, реши КЗД.

07.07.2023 Комисията за защита от дискриминация (КЗД) наложи глоба от 1000 лева и задължително предписание на Политическа партия „ВМРО-Българско национално движение“ (ВМРО-БНД) да не допуска публикации, с които се формират предразсъдъци към определени етнически общности. Жалбата пред комисията е подадена от Лиляна Ковачева чрез адвокат Диана Драгиева от Българския хелзинкски комитет (БХК). Като български гражданин от ромски произход Ковачева се чувства дискриминирана заради съдържание на официалния сайт на ВМРО-БНД. В раздела „Циганският въпрос“ има стотици публикации, които внушават престъпни наклонности и криминално поведение на всички роми. Статиите изобилстват от реч на омразата, налагат усещането за противопоставяне между българи и роми. В публикациите манипулативно се излагат тези за съществуване на престъпност, която се дължи на етнически произход, и за толериране на този вид престъпност от държавата. Немалко са примерите и за директни призови за насилие срещу ромите.

Ето само някои заглавия и цитати, които илюстрират недвусмислено характера на публикациите в сайта: „Без оръжие няма да стане“, „Учен изчисли – харчим 4 милиарда за плодовитите цигани“, „Битовата циганска престъпност може и ще бъде преучупена само с желязна ръка“ „Тия животни трябва да бъдат избити до крак!“. В текстовете недвусмислено се твърди, че съществува „безнаказана циганска престъпност“ и „цигански терор“, че ромите „те убиват като куче“, „след което биват задържани, разпънати и тихомълком освобождавани“ и пр. Съдържанието е акумулирано дълги години и преобладаващата част от авторите са бивши и настоящи политически дейци на партията – Ангел Джамбазки, Искрен Веселинов, Юlian Ангелов, Карлос Контера, Боян Чуков, Костадин Костадинов, но също и журналисти, като Калина Андролова.

В своите мотиви КЗД сочи, че поставянето на етническата принадлежност по генерализиращ начин представлява дискриминация, забранена от закона. Аргументите на ВМРО-БНД за свобода на словото и за свобода на

изразяване са отхвърлени, тъй като публикациите на сайта нарушават човешки права. КЗД ясно посочва, че позоваване на свободата на словото не може да се приложи, когато има реч на омраза и са нарушени демократични принципи.

Пълният текст на решението може да намерите [тук](#).

Линк към пълния текст [тук](#)

Български хелзинкски комитет е най-старата и голяма неправителствена организация в България за защита правата на човека: политически, гражданско-культурни, социални. <https://bghelsinki.org/>

Откъси от "Мераклии да убиват деца на комунисти се изгавриха с обсъждане за нов паметник", публикувана от [Барикада](#)

В залата на читалище „Антон Страшимиров“ (кино „Влайкова“) на 19 юли бе свикано второ обществено обсъждане на предложението на инициативен комитет за изграждане в Борисовата градина на паметник на децата, загинали по време на трагичните конфликти в България 1923-1944 г. Обсъждането обаче бе провалено от агресивна агитка на противници на идеята за паметник, инструктирани във Фейсбук от кмета на столичния

район „Средец“ Трайчо Трайков (ДБ). Тъй като визираното от проекта място – на гърба на Братската могила в Борисовата градина, е на територията на столичния район „Средец“, неговият кмет Трайчо Трайков бе длъжен да организира две обществени дискусии по инициативата.

Първата дискусия, на която бе представен проектът за виза, се състоя в същото кино „Влайкова“ на 5 юли. Тя премина спокойно и по съществото на предложението, като сред участниците преобладаваха негови поддръжници. На 13 юли, седмица предвиденото за 19 юли второ обсъждане, кметът Трайчо Трайков публикува във Фейсбук свое обръщение към противниците на идеята за паметник на загиналите деца. В него той ги инструктира, първо, до 14 юли да засипят районното кметство с писмени отрицателни становища за монумента и второ, да участват активно в обсъждането на 19 юли, като осигурят превес и там за отрицателите на проекта.

По-същественото се разиграва на обсъждането на 19 юли, където самият Трайков въобще не се появява. Затова пък в залата първи пристигат и заемат местата най-отпред решителни, късо подстригани млади мъже, повечето облечени в черно. На някои от тениските им пише „За генерал Христо Луков“. На други има изобразена красноречива емблема – сърп и чук в червен кръг, задраскани с диагонална червена линия, на която пише „Декомунизация“. После ще се окаже, че агитката е заредена и със знаме със същия символ, изобразен на черен фон. Ще го размахат в края на събитието, за кулминация на гаврата, с която ще провалят дискусията. В групата се открояват с особена активност познати дейци от „БОЕЦ“ начело с водача си Георги Георгиев. Със заклеймяване на комунизма на висок глас изпъква и евродепутатът от ГЕРБ Андрей Ковачев, макар и да не остава дълго на събитието.

С дююкания, викове, тропане изпълнителите на инструкцията на кмета Трайков апострофират и прекъсват всеки опит за изказване от страна на поддръжниците на инициативата за паметник на загиналите деца. Вдигат се антикомунистически лозунги, отправят се обиди, оправдават се убийствата на деца по време на Септемврийското въстание (1923) и на антифашистката съпротива (1941-1944), защото това били деца на комунисти, значи заслужавали смърт, а и фашизъм нямало... Особено остри са нападките срещу включването към децата жертви, на които да е посветен паметникът, и на избити еврейчета – било национално предателство да се признае, че българската държава (съюзник на нацистка Германия и фашистка Италия до септември 1944 година) е имала нещо общо с холокоста. Чува се дори заплаха със съд за национално предателство.

Ето какво разказва за обстановката пристъпвалият на опита за обсъждане в кино „Влайкова“ поддръжник на инициативата за паметника Людмил Димитров: „Общественото обсъждане за паметника на убитите деца 1923-1944 г. беше позор за наричашите се „демократи“ и противници на паметника. Никъде в медиите не беше обявено, не беше обявено и на сайта на кметството. Трайчо Трайков изобщо не се появи, скри се като мишка. Не беше осигурен елементарен микрофон и озвучаване. Всеки път, когато защитник на паметника се опитваше да се изкаже, избирателите на Трайков започваша да вдигат шум, да викат и да се кикотят. При

споменаването на убитите деца силно се кикотеше общинският съветник от ДБ Марта Георгиева. При това положение голяма част от групата в подкрепа на паметника напусна залата. Някъде в края успях да се изкажа. Посочих довода, че няма как този паметник да ни разделя, защото няма да се намери човек в европейска демокрация, който да оправдава убийствата на деца. Обаче се оказа, че има. Някакъв стана и каза, че всички, които са помагали на комунистите, е трябвало да бъдат избити, пък били те и деца. Когато му посочих, че съм комунист и имам три деца и го попитах да ги доведа ли да ги убие, друг скочи и каза, че той щял да свърши тази работа. Това са избирателите на ДБ и на Трайчо Трайков."

Проваленото по този брутalen начин обсъждане на предложението за паметника накара инициаторите на идеята да напишат и изпратят протестно писмо, което са адресирали до кмета на София Йорданка Фандъкова, председателя на СОС Георги Георгиев, главния архитект на София Здравко Здравков, кмета на район „Средец“ Трайчо Трайков.

В края на писмото е посочено: „Категорично заявяваме, че не приемаме и по никакъв начин не може да се приеме за легитимно т. нар. второ обществено обсъждане на инициативата за паметника на децата жертви. Надяваме се това наше мнение да бъде взето предвид.“ С обсъждане на целенасоченото проваляне на обсъждането за паметника излезе и Българският антифашистки съюз (БАС) в лицето на председателя си Евгения Белий. В отговор на виковете на агитката от кино „Влайкова“, че нито имало убити деца, нито имало фашизъм, БАС публикува списък на децата жертви. Списъкът е изготвен в резултат на дълго проучване и изследване на факти, извършено от инициативния комитет за паметника, като над 80% от имената са издирени лично от журналистката Велислава Дърева.

Линк към пълния текст [тук](#)

Барикада е информационен портал за анализи, коментари, политика, икономика и социална справедливост. <https://baricada.org/>

Поклон пред паметта на антифашиста и ремсист Джеки

Вагенщайн

На 29 юни 2023 г. на 100-годишна възраст почина творецът антифашист и хуманист Анжел Вагенщайн – Джеки.

В негова памет публикуваме изказването на Къдринка Къдринова на церемонията за изпращането на Джеки в Софийската синагога.

„С огромно вълнение и преклонение заставам днес тук, за да отдам дълбока почит пред паметта на големия творец, общественик, антифашист, хуманист Анжел Вагенщайн, нашият обичан Джеки, вечният „пламенен ремсист“, както сам се определяше, вечният бунтар срещу всеки диктат,

всяка несправедливост, всеки фалш и двуличие. ... Така се случи, че бях последната от представителите на моята професия, записала в края на 2022-ра негови ярки разкази за ремсистката му и антифашистка младост. Джеки най-много обичаше да си спомня и разказва именно за този зареден с най-чисти идеали период на живота си – с неизменни препратки и към парливото ни съвремие, разбира се.

Други трима журналисти – присъстващите тук ярки пера Велислава Дърева, Велиана Христова и Христо Георгиев, бяха най-близките хора на Джеки в последните му години. Интервюирали са го и са писали за него многократно, споделяйки общи убеждения и идеи. Заедно с тях преди шест години Джеки става и инициатор на предложението за изграждане в София на паметник на децата, загинали в трагичните конфликти в България между 1923 и 1944 г. Сигурна съм, че ако не бе отлетял към вечността в края на юни, той би отправил огъня на словото си срещу новите мераклии да убиват деца на антифашисти, изгаврили се преди броени дни с публичното обсъждане на идеята за този паметник.

Джеки не би се поколебал да изригне и срещу друг лъхнал на фашизъм и антисемитизъм казус от последните дни – осуетеното от острата реакция на Българския антифашистки съюз и обществеността предложение за преименуване на софийска улица, носеща името на героинята от антифашистката съпротива Виолета Якова.

Искам да припомня следните думи на Джеки от интервю с него на Велиана Христова: „Аз съм се съпротивлявал и се съпротивлявам срещу фашизма.

Както виждаме, той се възражда в България, не знам дали всички го разбират. Съпротивлявам се освен това срещу капитализма. Защото фашизмът е един много отвратителен, но временен строителен материал на капитализма."

Ще цитирам още нещо, казано от Джеки. Сподели го пред мен в един от разговорите ни в края на 2022-ра. Тогава той отново подхвана темата, за която е говорил много пъти и от която го болеше - за съдбата на прекрасния филм "Звезди" от 1959 г., заснет по негов сценарий от приятеля му Конрад Волф, "първият филм на планетата за Холокоста", както винаги подчертаваше Джеки. Филмът получава Голямата награда на фестивала в Кан. Награждаван е и на всички други фестивали, в които участва. Но в България е забранен.

Големият Анжел Вагенщайн с болка ми каза: „И до сега тази забрана е част от срамното прикриване на престъпленията на фашизма. Депортацията на македонските и беломорските евреи, които тогава са били в границите на обединена България, завършва с тяхното унищожение. Откарани са с вагони на БДЖ, охранявани са от български полици до Виена. Треблинка е нещо ужасяващо. Още на гарата евреите ги събличат - и в газовите камери. За мен това е срамна страница. България се прави, че няма нищо общо. Всички - и леви, и десни режими прикриват вината на българския фашизъм. Българския! Не испанския или италианския...“

Думи на Анжел Вагенщайн. Човекът и творецът, който ни оставил толкова много за преживяване и осмисляне - и в киното, и в литературата, и в предизвикателството да си достоен гражданин.

Анжел Вагенщайн - Джеки е български режисьор, сценарист, писател и общественик, участник в антифашисткото съпротивително движение по време на Втората световна война. Включва се активно в дейността на антифашистка бойна група. По Закона за защита на държавата е въдворен в „еврейски трудов лагер“ в Македония от който успява да избяга. Арестуван и осъден на смърт по Закона за защита на държавата през 1944 г., изпълнението на присъдата му се забавя, а смяната на властта в България го спасява. Филмът по негов сценарий "Звезди" на режисьора Конрад Волф е удостоен със Специалната награда на журито на кинофестивала в Кан през 1959 г., но е забранен в България.

Линк към пълния текст [тук](#)

Къдринка Къдринова е журналист международник. Работила е във вестниците „Народна младеж“, „Диалог“, „24 часа“, „Сега“, „Монитор“, била е зам.-главен редактор на сп. „Тема“ и редактор международни новини в програма „Хоризонт“ на БНР. Автор на три книги. Председател на Сдружението на испаноговорещите журналисти в България, член на Съюза на българските журналисти и на Съюза на българските писатели. Носител на редица национални и чуждестранни журналистически и литературни награди. <https://baricada.org/author/kadrinka/>

🔥 Благодарим на всички колективи и автори, които допринесоха към този бюллетин. Ако искате да сте част от следващото, трето, издание, изпратете ни материали на [bqafa\[@\]riseup.net](mailto:bqafa[@]riseup.net). Материалите могат да представляват всичко от публични становища и писма до откъси от вече публикувани текстове, до кратки коментари, обяви за събития, покани за текстове, образи и др. Ще сме благодарни, ако опитате да се вместите в дължина от около 500 думи/текст. Ще се радваме, ако искате да се присъедините към създаването на следващия бюллетин и/или да ни помогнете с преводи.🔥